

**Pedagogisch beleid
Kinderopvang
Zowiezo Noord Scharwoude
2021**

Kinderopvang Zowiezo Noord Scharwoude

Kokkel 10

1723 HX Noord Scharwoude

T: 06- 31685501

E: info@zowiezo.nu

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Opvoedingsdoelen	3
1.1 Het opvoedingsdoelen	
1.2 Vier pedagogische basisdoelen	
1.3 Interactieve vaardigheden van pedagogisch medewerkers	
2. Groepssamenstelling	10
2.1 Groepssamenstelling	
2.2 Wijziging in samenstelling stamgroep	
2.3 Plaatsingsbeleid	
3. Pedagogisch handelen	12
3.1 VVE thematisch werken	
3.2 Dagindeling	
3.3 Wenprocedure	
3.4 Kindvolgsysteem	
3.5 Mentor kinderen	
3.6 Zindelijkheidsstraining	
4. Gezondheid	15
4.1 Eten en drinken	
4.2 Trakteren op de groep	
4.3 Ziektebeleid, vaccinatiebeleid en de Kiddi app	
4.4 Voedingsmiddelen inkoop, bereiden en bewaren	
5. Veilige omgeving	16
5.1 Veilige omgeving	
5.2 Drie-uurs regeling	
5.3 Ruimtes	
5.4 Groepen	
5.5 Materiaal en activiteiten	
6. Personeel	18
6.1 Medewerkers	
6.2 Pedagogische coaching	
6.3 Inzet van stagiaires	
7. Ouders	20
7.1 Visie ouderbetrokkenheid	
7.2 Ouderbetrokkenheid	
7.3 Communicatie met ouders	
7.4 Communicatie met ouders	
7.5 Oudercommissie	
7.6 Klachtenprocedure	

Bijlage

Uk en Puk borgingsbeleid

Stage protocol

Huisregels

Dagprogramma

Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Zowiezo Zuid Scharwoude

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderopvang Zowiezo Noord Scharwoude. Wij bieden hier kinderopvang in een huiselijke sfeer. Kinderopvang ZoWieZo is een professionele kinderopvangorganisatie voor dagopvang van kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar en kinderen in de buitenschoolse opvang van 4 tot 12 jaar. Kinderopvang ZoWieZo biedt verantwoorde kinderopvang in een veilige, geborgen en vertrouwde omgeving, waarin kinderen zich op hun eigen manier en in het eigen tempo kunnen ontwikkelen. Het creëren van een veilige en vertrouwde omgeving vraagt om een goede samenwerking met ouders. De combinatie van vaste gezichten en veilige kindvriendelijke ruimtes met voldoende uitdagingen stimuleert de ontwikkeling van de kinderen op vele gebieden.

Als directie en medewerkers van Kinderopvang Zowiezo leveren we kwalitatief goede kinderopvang in de leeftijd 0 tot 12 jaar. In dit beleidsplan hebben we in overleg met de pedagogisch medewerksters en de oudercommissie, de basis voor dit plan gemaakt. De pedagogisch medewerksters dienen richting en inspiratie voor hun pedagogisch handelen hieraan te kunnen ontleen. Het is fijn voor ouders dat zij een duidelijk beeld krijgen van wie wij zijn, wat de pedagogische visie is en wat zij op basis daarvan kunnen verwachten met betrekking tot het pedagogisch handelen op de groepen.

Naast dit pedagogisch beleidsplan hebben we ook voor de buitenschoolse opvang een eigen beleidsplan op de locatie in Noord Scharwoude.

Het pedagogisch beleidsplan ligt voor ouders ter inzage op de locatie, ouders kunnen ook de meest recente versie downloaden vanaf hun persoonlijke pagina Zowiezo.opvanguren.nl. Waar tevens de andere protocollen waarin dit beleidsplan naar verwezen wordt, te lezen zijn.

Wij wensen u veel leesplezier.

Team Zowiezo kinderopvang

Hoofdstuk 1 Opvoedingsdoelen

1.1 Het opvoedingsdoel

Wat in potentie aanwezig is in het kind, wordt door ons gestimuleerd. Onze visie op opvoeden is dat wij aansluiten bij het kind en zijn mogelijkheden. Door actief bezig te zijn en lekker te spelen, ontwikkelen baby's, dreumesen en peuters zich breder en sneller. Wij werken met Uk & Puk hierbij draait het om spelen, ontdekken en bewegen. Precies wat kinderen het liefste doen. Door het spel op de juiste manier aan te moedigen en te stimuleren, doen baby's, dreumesen en peuters nieuwe vaardigheden op en maken ze op natuurlijke wijze een brede ontwikkeling door.

De ouders dragen de zorg voor en opvoeding van hun kind(eren) tijdelijk aan ons over. Daarom hebben de kinderen bij kinderopvang ZoWieZo te maken met professionele opvoeders: de pedagogisch medewerkers. Zij zijn zich bewust van hun grote verantwoordelijkheid en nemen deze taak met veel plezier, positieve energie en deskundigheid op zich.

Kinderopvang Zowiezo is gericht op het verder helpen ontwikkelen van kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Kinderen zelf laten ontdekken is voor ons een belangrijk uitgangspunt in het begeleiden van jonge kinderen en hun ontwikkeling. Door positieve aandacht te geven proberen wij hun nieuwsgierigheid en enthousiasme te voeden en ze te leren om vertrouwen te krijgen in hun eigen mogelijkheden en kunnen. Door veel en goed naar hen te kijken en te luisteren ervaren zij dat ze serieus worden genomen. Kinderen ontwikkelen zelfvertrouwen als je ze de ruimte geeft om met elkaar bezig te zijn en ook als je ze zelf hun eigen problemen laat oplossen.

Naast de uitvoering van onze pedagogische doelstellingen wordt er binnen Kinderdagverblijf Zowiezo ook extra aandacht besteed aan de ontwikkeling van de peuters en het signaleren van eventuele ontwikkelingsachterstanden. Deze achterstanden kunnen zich op alle ontwikkelingsgebieden bevinden. Door middel van inzet van het programma Uk & Puk voor Voor- en Vroegschoolse Educatie bieden we alle kinderen binnen ons kindercentrum een betere startpositie op de basisschool.

1.2 Vier pedagogische basisdoelen

De vier pedagogische basisdoelen zijn beschreven door Marianne Riksen-Walraven. De Wet kinderopvang verplicht iedere kinderopvangorganisatie om deze doelen aan kinderen aan te bieden. Als kinderopvangorganisatie zijn wij onderdeel van het opvoedingsproces van ieder kind dat bij ons komt. Hierdoor hebben wij een serieuze rol in het leven van kinderen en ouders. Aan de hand van deze doelen geven wij invulling aan die rol. Hieronder geven wij een korte beschrijving van de vier opvoedingsdoelen.

- een gevoel van emotionele veiligheid;
- gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie;
- gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie;
- de kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving, eigen te maken.

1. Het gevoel van emotionele veiligheid;

Een thuis waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Als een kind zich emotioneel veilig voelt, draagt dat in positieve zin bij aan het gevoel van welbevinden. Wij zien dit als een voorwaarde voor een kind om zelfstandig te kunnen worden en zich optimaal te ontwikkelen. Wanneer kinderen die veiligheid daadwerkelijk ervaren, durven zij op onderzoek uit te gaan en willen zij gaan ontdekken. Als een kind zich veilig voelt en weet dat hij op de pedagogisch medewerker kan terugvallen, kan het zijn aandacht richten op zijn omgeving en is hij vrij om nieuwe indrukken op te

doen. Voor de pedagogisch medewerker betekent dit onder andere dat ze betrokken is bij wat de kinderen beleven, voelen en ervaren.

Behalve de interactie zijn er ook andere factoren die kinderen helpen om een gevoel van veiligheid en vertrouwen te geven. Door bijvoorbeeld de contacten met andere kinderen, wordt er emotionele veiligheid ervaren. Het kind zal geleidelijk de leiding, andere kinderen en de ruimte leren kennen. Duidelijkheid en structuur is belangrijk om een veilige basis te creëren.

- Pedagogisch medewerkers leiden het contact met andere kinderen in goede banen zodat de groep voor alle kinderen een veilige plek is.
- De dag verloopt volgens een vaste dagindeling. De pedagogisch medewerkers dragen er zorg voor dat alle activiteiten op de afgesproken tijdstippen worden uitgevoerd, waarmee zij de kinderen structuur en veiligheid bieden.
Vooraf rond de maaltijden houden pedagogisch medewerkers een vaste volgorde aan. Vaste momenten op een dag bieden herkenning en veiligheid. Kinderen vinden het merkbaar plezierig als een dag voorspelbaar verloopt.
- De pedagogisch medewerkers hebben een cruciale rol in het geven van een gevoel van veiligheid aan een kind. Zij hebben daarom oog voor de behoeften van een kind en spelen daar tijdig op in. Zij begeleiden de gebeurtenissen van het kind optimaal. Ze doen samen met de kinderen dingen als voorlezen, knutselen, zingen en spelen. De kinderen worden positief benaderd, serieus genomen en geaccepteerd zoals ze zijn. De kinderen krijgen de ruimte om klein of juist al groot te zijn. Bij corrigeren wordt het gedrag van het kind afgekeurd en niet het kind zelf.
- Duidelijkheid over wat wel en niet mag draagt ook bij aan een veilige en voorspelbare omgeving voor kinderen. Bij de ontwikkeling hoort het ontdekken van de eigen grenzen en die van Zowiezo kinderopvang. De pedagogisch medewerkers zullen hierin zorgen voor duidelijkheid en zijn consequent. Soms krijgt een kind te horen dat iets niet mag of dat het echt afgelopen moet zijn.
- De pedagogisch medewerkers vieren samen met de kinderen feestdagen, verjaardagen en afscheidsfeesten.
- De pedagogisch medewerkers hebben ook een belangrijke taak bij het opvangen van de kinderen in de ochtend. Sommige kinderen hebben er moeite mee dat de ouders het kind achterlaten nadat het gebracht is. Ons beleid is dat de ouders niet stiekem weggaan, maar duidelijk afscheid nemen. Eén van de pedagogisch medewerkers vangt het kind op en samen wordt er gezwaaid naar de weggaande ouder. De ervaring heeft geleerd dat het afscheid in dit soort gevallen niet te lang moet duren. De ouder mag best even blijven maar als hij/zij gaat dan moet er ook duidelijk afscheid worden genomen van het kind zodat het kind weet dat de ouder weggaat.

Naast deze taken is de pedagogisch medewerker ook verantwoordelijk voor de lichamelijke behoeften en dagelijkse verzorging van de kinderen. Hieronder vallen het bieden van eten, drinken, rust, lichamelijke verzorging en slaap. Deze dagelijkse verzorging van de kinderen gaat gepaard met heel veel interactiemomenten met de kinderen. De kinderen leren dat de pedagogisch medewerkers er voor hen zijn en tegemoet komen aan hun behoeften. In combinatie met de emotionele veiligheid die ze de kinderen bieden wordt de basis gelegd voor veilige hechting op de groep.

2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van een persoonlijke competentie

Het is belangrijk dat de kinderen de gelegenheid krijgen om zich in hun eigen tempo en op hun eigen wijze te ontwikkelen. We willen de ontwikkeling stimuleren en zullen er dan ook alles aan doen om een mogelijke ontwikkelingsachterstand te minimaliseren. We stimuleren de persoonlijke competentie door het op natuurlijke wijze aanbieden van voldoende spel- en ontwikkelingsmogelijkheden.

Om die reden staat in het pedagogisch beleid beschreven op welke manier je de ontwikkeling kunt stimuleren van een kind, maar ook van de groep. Ook het observeren van de ontwikkeling vinden we heel belangrijk, zodat de pedagogisch medewerker weet waar meer aandacht aan besteedt kan worden in de omgang met een kind. De pedagogisch medewerkers hebben in hun opleiding kennis vergaard van de ontwikkelingsstadia die een kind doormaakt. Op basis van die kennis kunnen zij hun aanpak en manier van werken op het niveau en de behoefte van elk individueel kind aanpassen. Ieder kind heeft hierbij een eigen mentor. De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders en is het aanspreekpunt voor de ouders bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Meer over observeren kunt u lezen onder het kopje "observeren met het kindvolgsysteem". Meer over het mentorschap kunt u lezen in het hoofdstuk 'pedagogisch handelen'.

De pedagogisch medewerkers hebben in hun dagelijks werk de volgende taken waarbij het stimuleren van persoonlijke competenties aan bod komt:

- Ruimte geven aan individueel spel. Kinderen hoeven niet altijd samen te spelen. Het is ook goed wanneer kinderen een tijdje alleen met iets spelen.
- Regelmatig buiten spelen met de kinderen. Bij Zowiezo vinden we het belangrijk dat kinderen zoveel mogelijk, het liefst dagelijks buiten spelen, ook wanneer het minder mooi weer is.
- Stimuleren van creativiteit. Pedagogisch medewerkers stimuleren de creativiteit van kinderen door knutselactiviteiten en het maken van werkjes. Het gaat hierbij vooral om het plezier dat een kind heeft bij het knutselen en niet om het eindresultaat. Het stimuleren van de creativiteit wordt aangeboden volgens het VVE programma Uk & Puk.
- Het op natuurlijke wijze stimuleren van de ontwikkeling tijdens spelmomenten. Dit betekent meegaan in het spel van de kinderen en ze begeleiden waar nodig is.
- Spelenderwijs prikkelen de pedagogisch medewerkers de kinderen door suggesties te doen die een stapje voor zijn op het ontwikkelingsniveau van het kind.
- Het signaleren en aanpakken van ontwikkelingsproblemen. Hierover kunt u meer lezen in hoofdstuk 3.
- Aandacht voor de behoeften van het individuele kind. Pedagogisch medewerkers hebben nadrukkelijk aandacht voor de individuele behoeften en de ontwikkeling van ieder kind. Ze geven ieder kind aandacht in de vorm van een complimentje, een gesprekje, etc.
- Pedagogisch medewerkers observeren in hoeverre kinderen sturing nodig hebben en wat zij al zelfstandig kunnen en spelen hier actief op in. Zij stemmen hun handelen af op de individuele behoeften van het kind.
- Kinderen serieus nemen en accepteren. Pedagogisch medewerkers nemen de kinderen en hun gevoelens altijd serieus en hebben aandacht voor de kinderen. Door respect en eerbied voor (de gevoelens van) het kind te tonen krijgt het de mogelijkheid om zijn eigen ik te ontwikkelen.
- Kinderen moeten daarom de kans krijgen om hun emoties te uiten.
- Pedagogisch medewerkers praten met kinderen en luisteren aandachtig naar ze.
- De kinderen worden geaccepteerd zoals ze zijn en pedagogisch medewerkers zijn er niet op uit om de kinderen te veranderen.
- Wanneer kinderen geconfronteerd worden met teleurstellingen leren pedagogisch medewerkers hen hiermee om te gaan. Het is belangrijk voor het zelfvertrouwen van kinderen dat zij weten wat hun mogelijkheden en onmogelijkheden zijn. Kinderen moeten hun mogelijkheden kunnen uitbuiten, maar moeten ook leren dat ze niet overal goed in hoeven te zijn. Het is belangrijk om, wanneer een kind iets niet lukt, uit te leggen waarom het niet lukt, of om samen naar een oplossing te zoeken. Als dat niet kan dan moet je als pedagogisch medewerker het kind uiteindelijk helpen om dat feit te accepteren. Troosten is dan belangrijk, of samen verdriet hebben.

- Het begeleiden van de ontwikkeling van zelfstandigheid. Bij Zowiezo vinden we zelfstandigheid erg belangrijk. Het geeft een kind zelfvertrouwen en het biedt een gevoel van vrijheid in denken en handelen. Het biedt mogelijkheden tot zelfontplooiing en leert het kind zelfstandig keuzes maken. Pedagogisch medewerkers proberen de zelfstandigheid te stimuleren door in de eerste plaats het kind te aanvaarden zoals het is, ongeacht zijn leeftijd, ontwikkeling en kunnen. Vanuit deze houding bieden zij het kind mogelijkheden om de zelfredzaamheid te oefenen, die het op dat moment aan kan. Mensen, en vooral ook kinderen, zijn afhankelijk van elkaar. Deze afhankelijkheid wordt bij heel jonge kinderen verdiept en bevestigd.
- We onderscheiden twee gebieden van zelfstandigheid en zelfstandig worden van kinderen. Namelijk lichamelijk zelfstandig worden, zichzelf kunnen verzorgen, en daarnaast de emotionele zelfstandigheid, bijvoorbeeld in het omgaan met anderen. Kinderen helpen mee met de dagelijkse werkzaamheden, zoals samen de tafel dekken en/of opruimen, afwas naar de keuken brengen en opruimen. Ook leren zij zelf hun handen wassen, gezicht schoon te maken na het eten, en als een kind zover is gaan we aan de slag met zindelijkheidsstraining. Zo leren zij samen verantwoordelijkheid dragen.
- Het begeleiden van de ontwikkeling van weerbaarheid. Met weerbaarheid wordt bedoeld dat een kind voor zichzelf op kan komen en zich bijvoorbeeld niet alles af laat pakken.
- Pedagogisch medewerkers stimuleren de weerbaarheid door kinderen in contact te laten komen met meerdere mensen, door kinderen mee te nemen naar andere ruimtes binnen het KDV buiten de eigen groepsruimte en door kleinere of grotere uitstapjes met de kinderen te maken.
- Bij een conflictsituatie tussen kinderen grijpen pedagogisch medewerkers niet te snel in zodat kinderen eerst zelf een oplossing leren zoeken. Daarnaast stimuleren pedagogisch medewerkers de weerbaarheid van kinderen door ze onder woorden te laten brengen waarom ze iets wel of niet willen, te leren hun gevoelens te benoemen.
- Het begeleiden van de ontwikkeling tot zindelijkheid. In de praktijk blijkt dat het voorbeeld van de andere kinderen een stimulerende werking heeft op het zindelijk worden. De pedagogisch medewerkers zullen het ook stimuleren als zij het gevoel hebben dat het kind toe lijkt aan zindelijkheidsstraining. Ook hiervoor geldt dat afstemming tussen de ouders en Zowiezo belangrijk is.
- Het stimuleren van de taal- en motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden. Doordat pedagogisch medewerkers duidelijk en constant praten (3F-taalniveau) met de kinderen wordt de taalontwikkeling gestimuleerd. Bij alle Uk & Puk activiteiten bieden de pedagogisch medewerkers woorden aan die veelal herhaald worden om de woordenschat te vergroten. Ook door het zingen van liedjes en het lezen van boekjes wordt de taalontwikkeling gestimuleerd. Als een kind nog moeilijk uit de woorden komt zal steeds getracht worden het kind te verstaan.
- Een kind wordt verbeterd in zijn taal wanneer hij/zij onduidelijk of onjuist spreekt, wij herhalen en vertellen de juiste woorden.
- De pedagogisch medewerkers stimuleren de motorische ontwikkeling door de kinderen zelf de vrijheid te geven om activiteiten te ondernemen. Dit wordt ondersteund door spelletjes, en zowel individueel als in groepsverband.
- Kinderen tussen de 0-4 jaar maken ook een seksuele ontwikkeling mee. Ze leren eerst hun eigen lichaam en het lichaam van een ander te ontdekken. Ze zien de verschillen tussen jongens en meisjes. Dit gebeurt op een speelse en nieuwsgierige manier. Een pedagogisch medewerker geeft tegelijkertijd ook kaders aan. Jonge kinderen leren bijvoorbeeld dat ze op de groep hun kleren aanhouden en dat en dat ze zich weer aankleden na een bezoek aan het toilet.

3. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie.

Onder sociale competentie verstaan we het leren omgaan met anderen. Een kind dat de hele dag volwassenen om zich heen heeft die vaardigheden vertonen, leert van toekijken heel veel. Sommige vaardigheden moeten geoefend worden maar bij andere dingen gaat het leerproces ongemerkt. We noemen dit imiteren, een kind neemt (on)bewust het gedrag van een ander over. Het proces heeft zich voltrokken zonder belonen of afkeuring. Imitatie speelt een grote rol in de ontwikkeling van de persoonlijkheid en de sociale ontwikkeling. Voorwaarde voor imiteren is dat er een positieve verhouding bestaat tussen rolmodel en kind. Het imiteren gebeurt op basis van emotionele betrokkenheid. De pedagogisch medewerkers hebben dus heel duidelijk een voorbeeldfunctie. Zij leren kinderen sociale vaardigheden door deze zelf voor te doen, uit te leggen waarom dit gedaan wordt en indien nodig een kind erop aan te spreken. In de paragraaf over normen en waarden wordt uitgebreider beschreven welke sociale vaardigheden worden aangeleerd.

Bij Zowiezo worden veel dingen samen gedaan. Voorlezen, zingen en de maaltijden zijn belangrijke activiteiten. Aandacht en gezelligheid bij het samen lezen, zingen, spelen en eten zijn van belang. Ook wordt gezamenlijk het speelgoed opgeruimd vanuit het idee dat de kinderen zich dienen te realiseren dat dingen niet vanzelf gebeuren.

De sociaal-emotionele ontwikkeling bij baby's wordt gestimuleerd door baby's de gelegenheid te geven elkaar te imiteren, bijvoorbeeld door ze bij elkaar in de box te zetten. Verder geven pedagogisch medewerkers kinderen de ruimte initiatief te nemen naar anderen zodat hun zelfvertrouwen groeit en zij zich beter in een ander leren verplaatsen. We stimuleren kinderen om met elkaar samen te spelen en speelgoed te delen. Tijdens situaties aan tafel of in de kring leren kinderen op hun beurt wachten bij het uitdelen van fruit of drinken.

In gesprekken aan tafel of in de kring leren we kinderen dat we elkaar uit laten praten, en dan pas zelf te gaan praten. Op deze manier willen we kinderen meegeven dat het belangrijk is te luisteren naar elkaar.

Tijdens gesprekjes proberen we alle kinderen erbij te betrekken, door bijvoorbeeld te vragen aan de andere kinderen of ze iets dergelijks ook wel eens hebben meegemaakt. Oudere kinderen krijgen de mogelijkheid jongere kinderen te helpen. We leren kinderen ook oog krijgen voor de gevoelens van andere kinderen. Na het tweede jaar spreken pedagogisch medewerkers kinderen vaker aan op hun verantwoordelijkheden. Bijvoorbeeld als ze een ander kindje pijn hebben gedaan. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van hun gevoel van meeleven. Ook helpen pedagogisch medewerkers kinderen hun gevoelens te benoemen, zodat zij dit beter een plekje kunnen geven. Ook hierin is de wijze waarop een pedagogisch medewerker reageert op het verdriet of de pijn van een kind een voorbeeld voor de andere kinderen. We vinden het belangrijk om kinderen respect en begrip voor anderen bij te brengen. Zowiezo is daar een geschikte plek voor omdat er veel situaties voorkomen waarbij het belangrijk is om rekening met elkaar te houden. Het is belangrijk dat de kinderen er plezier in hebben om dingen samen te doen. Kinderen hebben op onze groepen de mogelijkheid om vriendschappen op te bouwen. Het is van belang dat wij deze vriendschappen niet onderschatten en hier ruimte voor geven. Als kinderen uit zichzelf een afstand houden met een ander kind, dan gaan we vriendschappen niet forceren. Ieder kind heeft recht op een voorkeur voor andere personen. Een kind kan ook voorkeuren voor pedagogisch medewerkers hebben, hier wordt rekening mee gehouden, maar we laten een kind pedagogisch medewerkers niet tegen elkaar 'uitspelen'.

De weerbaarheid van kinderen in een groep is ook een aandachtspunt. Doordat kinderen veel met elkaar omgaan, kunnen ze ook leren om met meningsverschillen om te gaan. We geven de kinderen de ruimte om onderling conflicten op te lossen, zonder inmenging van een volwassene. Soms is het echter nodig om in te grijpen, of mee te helpen wanneer het conflict voor (één van de) kinderen zo bedreigend is dat zij zich machteloos of angstig kunnen voelen.

4. De kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving, eigen te maken.

Er wordt op verschillende manieren gewerkt aan de overdracht van normen en waarden. Kinderen leren veel van het nadoen van volwassenen. De pedagogisch medewerkers hebben hierin dus een belangrijke voorbeeldfunctie. Zij dragen de normen en waarden uit zoals die vanuit de organisatie gedragen worden. Voor de pedagogisch medewerkers zijn er daarom ook een aantal gedragsregels:

- Een kind wordt met respect behandeld.
- Een kind wordt aangesproken bij zijn/haar naam en vervolgens wordt er verteld wat er verwacht wordt. Probeer de kinderen in hun handelen te begrijpen, praat nooit negatief over hen als kind maar alleen over hun gedrag.
- Probeer negatief gedrag positief te benaderen: je zegt hoe het gewenste gedrag eruit moet zien, de pedagogisch medewerker die hiermee begint, gaat daarmee door tot het is opgelost.
- Leg de nadruk op positief gedrag door te belonen: positieve waardering (een compliment) werkt beter dan kritiek.
- Kinderen neem je serieus; er wordt naar het kind geluisterd, een gesprek tussen een kind en volwassene kun je dus niet zomaar onderbreken. Kinderen hebben ook een mening waar serieus mee moet worden omgegaan.
- Benader een kind naar zijn kunnen.
- Respecteer de eigenheid van een kind.
- Gebruik geen grove of kind onvriendelijke taal of uitdrukkingen, stopwoorden etc. Denk daarbij ook om de toonhoogte en het taalgebruik in het algemeen. Het stimuleren van het gebruik van beleefdheidsvormen is een duidelijke vorm van de overdracht van normen en waarden. Kinderen worden gestimuleerd om 'alsjeblieft' en 'dank je wel' te zeggen, maar ook 'wat zeg je' als ze je niet goed verstaan.
- Overdracht van waarden en normen gebeurt vooral door middel van gedrag. Gedrag wat in strijd is met onze waarden en normen wordt afgekeurd, daarbij wordt uitgelegd waarom bepaald gedrag gewenst of ongewenst is. Zo worden de achterliggende gedachten langzaam inzichtelijk voor de kinderen. Omdat de kinderen in een grote groep met elkaar samenspelen, is het belangrijk dat er voor de kinderen vaste regels zijn waar iedereen zich aan houdt.

De belangrijkste regels voor de kinderen zijn als volgt:

- De kinderen gooien niet met speelgoed of andere spullen.
- De kinderen mogen geen speelgoed van elkaar afpakken.
- We doen elkaar geen pijn en wij maken elkaar niet bang.
- Voor de tafelmomenten ruimen de pedagogisch medewerkers de meeste spullen samen met de kinderen op zodat zij leren dat dingen niet vanzelf gebeuren.
- De pedagogisch medewerkers leren de kinderen beleefdheden als: "dank je wel" en "alsjeblieft" zeggen en "wat zeg je"... zeggen als ze iets niet hebben verstaan.
- De kinderen spreken een ander aan bij hun naam.
- De kinderen wachten even als de pedagogisch medewerkers met elkaar of een ander aan het praten zijn.
- De kinderen wordt een gevoel voor hygiëne bijgebracht, bijvoorbeeld: voor en na het eten en na toiletbezoek handen wassen.
- Als er iemand heeft geknoeid wordt het opgepakt/ opgeveegd, door het kind of door de pedagogisch medewerker.

Al deze middelen zetten wij op een bewuste manier in, om de vier pedagogische doelen in opvoeding en ontwikkeling te ondersteunen en te bereiken.

1.3 Interactievaardigheden van pedagogisch medewerkers

Onze pedagogisch medewerkers bieden de vier opvoedingsdoelen aan de kinderen aan m.b.v. verschillende pedagogische middelen. Wij zien de leefomgeving als een pedagogisch middel, de groep, het activiteiten aanbod en het (spel-)materiaal dat we kinderen bieden. Maar als belangrijkste pedagogisch middel zien we de interactie tussen de pedagogisch medewerkers en de kinderen. Pedagogisch medewerkers hebben voortdurend interacties met kinderen.

Om deze interacties van hoge kwaliteit te laten zijn, hebben zij bepaalde interactievaardigheden nodig. Hieronder geven wij een korte beschrijving van de zes NCKO- interactievaardigheden.

Om deze vaardigheden bewust eigen te maken hebben wij een pedagogisch coach die onze medewerkers hierin begeleidt en ondersteunt. Daarnaast stimuleren wij onze medewerkers in deze vaardigheden en staan centraal tijdens de pedagogische vergaderingen.

1. Sensitieve responsiviteit

Een pedagogisch medewerker die alle signalen van de kinderen goed herkent en daar adequaat en positief op reageert, heeft deze interactievaardigheid onder de knie.

Een kind zal zich hierdoor begrepen, geaccepteerd en veilig voelen. Deze interactievaardigheid kan als basisvaardigheid gezien worden, hiermee kan een pedagogisch medewerker emotionele veiligheid bieden.

2. Respect voor autonomie

Een pedagogisch medewerker die kinderen stimuleert om dingen zelf te doen, zelf te proberen en zelf op te lossen en een kind dit geheel op zijn eigen manier laat doen, heeft respect voor de autonomie van kinderen. De individualiteit, motieven en perspectieven van kinderen worden op deze manier door de pedagogisch medewerker erkend, benoemd en gerespecteerd.

3. Structureren en grenzen stellen

Bij het structureren van activiteiten, situaties en taken voor kinderen, stelt de pedagogisch medewerker op een sensitieve manier grenzen. Hierdoor hebben kinderen overzicht en leren ze zich goed aan de afspraken houden. Er worden voldoende grenzen respectvol en tijdig gesteld door de pedagogisch medewerker, waardoor kinderen niet het idee krijgen dat zij telkens over grenzen heen gaan en het risico ontstaat om in een negatieve spiraal van corrigeren te belanden.

4. Praten en uitleggen

Wanneer een pedagogisch medewerker goed is in praten en uitleggen, dan praat zij met de kinderen en dan stemt zij de timing en de inhoud af op de behoefte, de interesse en het begripsniveau van de kinderen.

5. Ontwikkelingsstimulering

De pedagogisch medewerker biedt stimulering, aangepast op aandacht, ontwikkelingsniveau en gemoedstoestand van het kind, prikkelt de interesse van het kind maar vermijdt overstimulering en gebruikt de momenten die zich voordoen. De pedagogisch medewerker stimuleert de motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden van kinderen.

6. Begeleiden van interacties

Een pedagogisch medewerker is, naast vaardig zijn in het goed omgaan met individuele kinderen, tevens vaardig in het begeleiden van interacties tussen kinderen. Wanneer een pedagogisch medewerker de interacties tussen kinderen goed begeleidt, reageert zij positief op positieve interacties en (pro-)sociaal gedrag, en moedigt zij kinderen aan er voor elkaar te zijn.

Hoofdstuk 2 Groepssamenstelling

2.1 Groepssamenstelling

Op de locatie vangen wij dagelijks kinderen op in de leeftijd van 0-12 jaar. We hebben verschillende stamgroepen. De uitwerkingen van deze groepen staan hieronder per ruimte en samenstelling beschreven. We hanteren te allen tijde de beroepskracht- kindratio en berekenen deze via de rekentool www.1ratio.nl. Kinderen worden conform het plaatsingsbeleid geplaatst. Deze informatie kunt u vinden via de website van www.zowiezo.nu of via de coördinator planning op het kantoor.

Babygroep

Deze ruimte bevindt zich aan de linkerkant van het pand. In deze ruimte wordt één stamgroep gedraaid, genaamd de babygroep.

Op de babygroep worden baby's vanaf 10 weken tot 2 jaar opgevangen. Wij vangen op deze groep maximaal 11 kinderen op, met drie pedagogisch medewerkers op een dag. Er zijn ook dagen dat we met maximaal 8 baby's op de babygroep werken er zijn dan twee pedagogisch medewerkers aanwezig. De pedagogisch medewerkers van deze groep zijn verantwoordelijk voor de kinderen en inrichting van de groep. Het kan voorkomen dat het kind al eerder in de ontwikkeling dan de leeftijd van 24 maanden klaar is voor de volgende groep. In overleg met ouders en de pedagogisch medewerkers overleggen wij de uitgangspunten van ons wen- en overgangsbeleid.

Verticale groep tot 3 jaar

Deze groep bevindt zich aan de voorkant van het pand, in het voormalige woonhuis. In deze ruimte vangen wij kinderen op in de leeftijd van 0 tot 3 jaar. Deze groep noemen wij de verticale groep. Op deze stamgroep worden kinderen in de leeftijd van 0 tot 3 jaar, in een groepsgrootte van maximaal 14 kinderen, waar maximaal drie pedagogisch medewerkers op een dag werken. Op deze groep organiseren we speciale activiteiten voor de kinderen toegespitst op hun leeftijd. Wanneer de kinderen drie jaar worden stromen ze door naar de peuterspeelgroep, mochten er kinderen eerder toe zijn aan uitdaging dan is het ook mogelijk om het kind eerder te laten doorstromen.

Peuterspeelgroep

De peuterspeelgroep bevindt zich in het midden van het pand. Op deze groep vangen wij maximaal 16 kinderen op in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Deze peuterspeelgroep is vijf dagen per week geopend. Wij bieden hele dag en halve dagopvang aan op deze groep, hierop is ook het dagritme ingedeeld zodat het halen en brengen een onderdeel van de dag is en geen verstoring brengt. Op de peuterspeelgroep bereiden wij de kinderen voor op de basisschool, wij werken hier met het VVE programma Uk&Puk. Voor meer inzicht en uitleg over het werken en het borgen van Uk & Puk verwijzen wij graag naar de bijgevoegde bijlage "borging Uk & Puk".

2.2 Wijziging in samenstelling stamgroep

Gecombineerde groep (2-13 jaar)

In de schoolvakanties kan het voorkomen dat we een gecombineerde groep maken met kinderen van de BSO en peutergroep. We vangen deze groep kinderen op in de peuterruimte. Als er meer dan 2 BSO- kinderen zijn dan starten we de BSO op en vangen we eventueel de oudste 3-jarigen op in deze groep. Het maximale aantal kinderen op deze groep kan verschillen door de gevarieerde leeftijden, daarom raadplegen wij voor deze groep te allen tijde de beroepskracht- kindratio. Ook hier zullen we uiteraard kijken naar de behoeften van de verschillende leeftijdsgroepen en zullen het speelgoed en de activiteiten hierop aanpassen en zo nodig meenemen uit andere ruimten. De ouders hebben toestemming gegeven om hun kind op een andere groep te laten plaatsen.

Hieronder zullen we uitleg geven over wanneer we eventueel afwijken van de stamgroep:

- Als we gezamenlijk sluiten met alle groepen van de locatie. Het gezamenlijk sluiten kan plaatsvinden op beide groepen. Er wordt gekeken naar de leeftijden en het speelaanbod. Als de kinderen van de peuterspeelgroep worden opgevangen op de BSO dan zal het speelaanbod worden aangepast op hun leeftijd.
- Als kinderen van de BSO schoolvakanties hebben. Dit gebeurt alleen als er twee of minder kinderen aanwezig zijn op de BSO.
- Als kinderen de leeftijd van 3 jaar hebben en willen wennen op de buitenschoolse opvang.
- Het kan zijn dat ouders een dag willen ruilen of een extra dag willen komen, maar de eigen groep hier geen ruimte voor heeft.
- Als er buiten wordt gespeeld. De groepen kunnen op hetzelfde tijdstip gebruik maken van de buitenruimte, maar je kunt na overleg een paar kinderen buiten laten spelen met de groep die buiten is.
- Aan het begin en het einde van de dag, als de pedagogisch medewerker haar dienst nog niet is begonnen of heeft volbracht op het tijdstip dat er kinderen worden gebracht/gehaald. Hiermee voldoen we aan de 3-uurs-norm en aan het vierogenprincipe.
- Bij ziekte of vrije dagen van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep.
- Er tijdelijk geen plaats is op de eigen stamgroep kan in overleg met de ouders een kindje ook op een andere groep geplaatst worden.

Wij zien het kindcentrum als een samenleving in het klein waar kinderen kunnen oefenen. Het werkt positief voor de sociale ontwikkeling, de kinderen wennen aan meerdere medewerkers en gaan spelenderwijs relaties aan met andere kinderen.

2.3 Plaatsingsbeleid

Inschrijving gebeurt door middel van het gebruikelijke inschrijvingsformulier van ZoWieZo via de website. Zodra de inschrijving bij ons binnen is, wordt het nieuwe kind toegevoegd in ons systeem en krijgt u een bevestiging. Ouders ontvangen van ons een plaatsingsvoorstel zodra wij de opvang van uw kind(eren) kunnen garanderen. Zodra hier akkoord op is, zullen wij het contract toesturen. De procedure van inschrijven vindt u uitgebreid terug in ons plaatsingsbeleid.

Hoofdstuk 3 Pedagogisch handelen

3.1 VVE thematisch werken (Uk & Puk)

Vroeg Voorschoolse educatie (VVE) is een instrument dat zijn oorsprong vindt in het onderwijsachterstandenbeleid en is erop gericht om onderwijsachterstanden bij kinderen in de leeftijd (0 tot 4 jaar) op de kinderopvang en bij leerlingen in het basisonderwijs (4 tot 6 jaar) vroegtijdig op te sporen en te verminderen. Het uiteindelijke doel van VVE gericht werken is om, naast een verbeterde taalontwikkeling, de overstap van kinderopvang naar basisschool laagdrempelig te laten zijn.

Ons kinderdagverblijf hanteert een jaarschema waarop aangegeven is welke VVE thema's gedurende het kalenderjaar aan bod komen. Per thema wordt het VVE-activiteiten aanbod in een weekplanning weergegeven. Een thema duurt 6 tot 8 weken op deze manier komen alle twaalf thema's elke twee jaar aanbod. In alle thema's is aandacht voor de brede ontwikkeling van de kinderen. Er wordt van elke thema voordat deze begint een planning gemaakt, in deze planning staat duidelijk wat de doelen van de activiteiten zijn en waar tijdens een activiteit aan gewerkt wordt. Op deze manier kunnen de pedagogisch medewerkers doelgericht werken. De thema's van themaplanning worden in de teamvergaderingen geëvalueerd en waar nodig bijgesteld voor de toekomst.

Kinderen worden gevolgd in hun ontwikkeling door middel van het observeren van de activiteiten. En gestimuleerd in spraak-taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, de motorische ontwikkeling en de ontluikende rekenvaardigheid tijdens de uitvoering van de activiteiten.

Het aanbod van de activiteiten klimt op in moeilijkheidsgraad en wordt aangepast aan de mogelijkheden, behoeften en het niveau van het kind. Het aanbod van de activiteiten wordt per thema eenvoudig opgestart, waarna gedurende het thema een opbouw in moeilijkheidsgraad volgt, zo kan een pedagogisch medewerker een activiteit goed aanpassen aan het niveau van de groep of het individu. Daarnaast verschilt het aanbod per leeftijdscategorie, een activiteit is onderverdeeld in doelen voor de kinderen van 0 tot 1,5 jaar, 1,5 tot 2,5 jaar en 2,5 tot 4 jaar, en wordt het aanbod van de activiteiten door de pedagogisch medewerker aangepast naar ontwikkelingsniveau. Hierbij is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers goed kijken naar de kinderen op de groep en het ontwikkelingsniveau. De pedagogisch medewerkster benadert de kinderen op het ontwikkelingsniveau van het kind en de daarbij passende wijze.

De kinderen met een VVE-indicatie volgen 16 uur per week het programma op de peuterspeelgroep. Kinderen die in aanmerking komen voor VVE zijn 2,5 jaar en ouder en de uren worden gewaarborgd als volgt: in het eerste half jaar in de leeftijd van 2,5 jaar tot 3 jaar (20 schoolweken) komen zij 16 uur per week en in het tweede hele jaar in de leeftijd van 3 tot 4 jaar volgen zij 40 schoolweken VVE. Op de manier waarborgen wij de 960 uur VVE per kind. De kinderen met een VVE indicatie kunnen kiezen voor vier dagdelen per week van 4 uur per dagdeel of voor twee dagdelen van 6 uur en één dagdeel van 4 uur. Voor meer inzicht en uitleg over het werken en het borgen van Uk & Puk verwijzen wij graag naar de bijgevoegde bijlage "borging Uk & Puk".

3.2 Dagindeling

Iedere groep heeft een dagindeling of dagprogramma. Hierin wordt duidelijk wanneer een groep eten en drinkmomenten heeft, binnen of buiten kan spelen, vrij kan spelen, actief of rustig kan spelen, kan deelnemen aan activiteiten, maar ook uitstapjes heeft gepland. Ook themagericht werken wordt duidelijk in de dagindeling. De dagindeling hebben we uitgebreid beschreven in bijlage 1.

Met de dagindeling dragen wij bij aan de emotionele veiligheid van de kinderen. Herkenbaarheid en een bepaald vast ritme geven houvast voor de kinderen. Zo weten kinderen waar ze aan toe zijn en kunnen ze zich voorbereiden. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de dagindeling voor de kinderen duidelijk is door bijvoorbeeld te benoemen wat er op dat moment of daarna gaat gebeuren of door dit zichtbaar te maken van de dagritmekaarten.

3.3 Wenprocedure

Op een goede manier vorm geven aan deze begrippen begint met een zorgvuldig opgebouwde wenperiode voor kinderen en ouders als de opvang start. Het belangrijkste doel van de wenperiode is het kind en de ouders, het gevoel geven dat ze welkom zijn. Dat betekent dat er geïnvesteerd wordt in vertrouwde relaties, met het kind, met de kinderen onderling en met de ouders. Wanneer ouders vertrouwen hebben in de pedagogisch medewerkers zullen ze dat positieve gevoel overbrengen aan hun kind. De opbouw van een wenperiode is maatwerk, ieder kind heeft zijn eigen temperament, en zit in zijn eigen stadium van het hechtingsproces. Toch stellen we als uitgangspunt dat (gemiddeld) twee wenmomenten nodig hebben. Het begint op de meeste plekken al tijdens het intakegesprek dat ouders met de pedagogisch medewerker of leidinggevende hebben, het kind verblijft die tijd op de groep terwijl ouders elders zijn.

Daarna zal steeds met een eet- en/of slaapmoment worden uitgebreid, bijvoorbeeld: tijdens het eerste wenmoment zal het kind het tafelmoment in de ochtend meemaken en voor het middageten weer opgehaald worden. De volgende uitbreiding is meestal het bijwonen van de middagmaaltijd, om voor het slapen weer naar huis te gaan. Tenslotte zal het kind zozeer gewend zijn aan de nieuwe omgeving, andere volwassenen dan de ouders en andere kinderen om zich heen, dat het blijft slapen. Er vindt continue afstemming met ouders plaats over de voortgang van dit wenproces. Wanneer kinderen binnen de kinderopvang van groep of opvangvorm veranderen, wordt ook aandacht besteed aan het wennen in de nieuwe groep. Dit gebeurt onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers en verschilt sterk per kind. Ook hier geldt dat het om maatwerk gaat. In ons wenbeleid wordt omschreven hoe we daar concreet mee om wordt gegaan.

3.4 Observeren met het Kindvolgsysteem

Bij ZoWieZo werken wij met het Kindvolgsysteem Konnect van ParnasSys. Dit kindvolgsysteem bevat de leer- en ontwikkelingslijnen 0-4 jaar van Driestar educatief. Deze zijn geanalyseerd door Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO) en zijn op alle gebieden goed bevonden, wat betekent dat de SLO doelen terugkomen in dit kindvolgsysteem. Dit sluit goed aan bij het werken en observeren van Uk&Puk, omdat dit programma is gebaseerd op de SLO doelen. De Ontwikkelingslijnen 0-4 jaar zijn vooral bedoeld om de pedagogisch medewerkers binnen onze organisatie een beeld te geven van de ontwikkeling van zeer jonge kinderen. Het biedt een houvast bij het ondersteunen en begeleiden van de ontwikkeling van 0-4 jarigen. Het instrument is dan ook bedoeld om gericht de ontwikkeling van kinderen te stimuleren door bijvoorbeeld passende activiteiten en passend materiaal aan te bieden. Daarnaast is het een hulpmiddel bij het signaleren van ontwikkelingsachterstanden en voorsprongen. Hierbij is het belangrijk om rekening te houden met de eigen wijze van ontwikkelen, zoals hieronder beschreven. De lijn geeft een gemiddelde weer van het verloop van de ontwikkeling van een kind in deze leeftijdscategorie. Het is niet bedoeld als 'meetlat', waarbij een andere ontwikkeling dan dit gemiddelde automatisch als probleem, achterstand of voorsprong wordt gezien. Het instrument is vooral bedoeld als hulpmiddel om te zien welke begeleiding en activiteiten bij de zone van naaste ontwikkeling van een kind passen. Elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen wijze en op het moment dat hij/zij daaraan toe is. Het kan dus zijn dat een kind sneller of langzamer ontwikkelt dan dat de lijn laat zien voor zijn leeftijd.

In de periode dat het kind de opvang bezoekt, wordt er geobserveerd volgens de methode van het Kindvolgsysteem. De functie van het invullen van het kindvolgsysteem is tweeledig: enerzijds geeft het inzicht in de ontwikkeling van het kind en anderzijds is het een instrument in de overdracht naar peuterspeelgroep, verticale groep, BSO en het basisonderwijs. Als het kindvolgsysteem is ingevuld volgt er een gesprek met ouders om de bevindingen te bespreken. Hierbij wordt ook gekeken of ouders dezelfde ontwikkelingen van hun kind zien, en als er mogelijk zorgen zijn vanuit de opvang bespreken wij deze tijdens de oudergesprekken met ouders. Na het gesprek ontvangen zij het afgeronde observatieformulier.

Het kindvolgsysteem bevat de leer- en ontwikkelingslijnen voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar, deze zijn opgesplitst in vier verschillende observatieformulieren. Een observatieformulier wat ingevuld bij; 12 maanden, 24 maanden, 36 maanden en 45 maanden. Dit zorgt ervoor dat het observatieformulier passend is bij de leeftijd van het kind ingevuld kan worden. Elk observatieformulier bevat alle ontwikkelingsgebieden en de daarbij behorende ontwikkelings- en leerlijnen die op dat moment relevant zijn voor de ontwikkeling van het kind. Bij het invullen van dit kindvolgsysteem zijn er drie antwoordmogelijkheden; ja (groen), nee (oranje) en in ontwikkeling (geel).

In het groepsoverzicht kunnen wij zien hoeveel procent van de antwoorden groen, geel of oranje zijn. Als er bij een kind veel oranje vakken zijn is dat een reden om eens goed naar dat bepaalde ontwikkelingsgebied te kijken en hier meer aandacht aan te besteden. Op deze manier hebben wij voor elk individu een duidelijk beeld van de ontwikkeling en zijn of haar behoeften.

In het kindvolgsysteem wordt beschreven hoe een peuter zich ontwikkelt in de periode dat het op de opvang verblijft. Door deze gegevens over te dragen aan de basisschool ontstaat er een doorgaande ontwikkelingslijn doordat de onderbouwleerkrachten verder kunnen gaan met de begeleiding en stimulering van het kind waar dat nodig is. De overdracht van de ontwikkeling van kinderen met een VVE- indicatie vindt mondeling plaats met de basisschool. Dit doen wij door middel van een warme overdracht, hierbij wordt er een afspraak gemaakt met de juf en/of IB-er van de betreffende basisschool, ouders, en de mentor van het kind. Zij bespreken de overgang naar de basisschool en wat er voor het kind voor nodig is om dit zo soepel en goed mogelijk te laten verlopen. Overigens wordt de informatie over het kind alleen overgedragen als ouders hier toestemming voor hebben gegeven.

3.5 Mentorkinderen

Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. De mentor is de pedagogisch medewerker die de intake heeft afgenomen voor de plaatsing van het kind. Deze pedagogisch medewerker werkt op de groep waar het kind wordt geplaatst. Mocht de mentor wegens omstandigheden niet de intake kunnen afnemen, zal een vervangende pedagogisch medewerker de ouders tijdens het intake gesprek over de mentor inlichten. In het ouderportaal Konnect is de mentor terug te vinden bij de gegevens van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen. Hierbij kunt u denken aan; intakegesprek, oudergesprekken, overgangsgesprekken van de babygroep naar de peuterspeelgroep, overgangsgesprekken van de verticale groep naar de peuterspeelgroep en overgangsgesprekken van de peutergroep naar de BSO.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd. De mentor is het vaste aanspreekpunt voor de ouder en zij zal ook als uw kind 4 jaar is de overdracht voorzien naar de basisschool en de BSO (na toestemming van ouders) waar het kind eventueel gebruik van zal maken.

3.6 Zindelijkheidstraining

Een kind die een luier draagt, wordt regelmatig gecontroleerd op een vieze luier en zo nodig verschoond. Wij hanteren vaste verschoon- en toiletmomenten tijdens de dag. Wanneer de ouders van het kind thuis met zindelijkheidstraining bezig zijn en het kind er zelf aan toe is, kan dat op het kinderdagverblijf worden voortgezet. Kinderen zien hoe andere kinderen met de zindelijkheidstraining bezig zijn en worden daardoor gestimuleerd. Dit wordt spelenderwijs gedaan met boekjes over het potje en zindelijk worden en met stickers plakken. Kinderen die aangeven zelf te willen plassen krijgen die ruimte. Deze kinderen mogen zonder luier rondlopen, wanneer er ongelukjes gebeuren,

wordt dit positief opgelost. Er wordt altijd geprezen als het kind een behoefte op het toilet of potje doet.

Dit wordt nog eens extra ondersteund door een beloningskaart. Dit is een formulier waar de kinderen een sticker mogen plakken als ze de behoefte op de wc hebben gedaan. Kinderen die zelf naar het toilet kunnen gaan, doen dit onder begeleiding van onze pedagogisch medewerkers.

Hoofdstuk 4 Gezondheid

4.1 Eten en drinken (flesvoeding)

Bij Zowiezo kinderopvang wordt er met elkaar als groep gegeten en gedronken. Gezamenlijk eten vinden wij heel erg belangrijk. Naast dat eten en drinken goed voor de ontwikkeling van het kind is, heeft het ook een sociale functie, biedt het sfeer en een moment van rust. De pedagogisch medewerkers verzorgen de broodmaaltijden, het drinken, fruit en de tussendoortjes. Uiteraard wordt bij het eten en drinken de hygiëne in acht genomen. Kinderen hebben goede voeding nodig om te groeien en zich te ontwikkelen. Er zijn verschillende tafelmomenten waarbij de kinderen verschillende soorten voeding en drinken aangeboden krijgen. De kinderen eten samen met de pedagogisch medewerkers aan tafel. Kinderen worden nooit gedwongen hun bord leeg te eten. Ze krijgen kleine porties op hun bord en ze worden gestimuleerd voldoende te eten. Bij een afwijkend eetpatroon of andere bijzonderheden zullen de ouders door de pedagogisch medewerkers worden ingelicht. De pedagogisch medewerkers zien erop toe dat de baby's en peuters goed drinken. 's Morgens en tijdens de lunch wordt er gedronken. In de middag en aan het eind van de middag krijgen de kinderen nogmaals iets te drinken. De kinderen krijgen melk, thee en water. Kinderen kunnen altijd water drinken als zij willen. De ouders brengen flesvoeding en eventueel de warme maaltijd zelf mee voor hun kindjes. Het is altijd mogelijk om borstvoeding te geven of mee te brengen in een koeltas of ingevroren. We werken conform het voedingsbeleid en het hygiënebeleid.

4.2 Trakteren op de groep

Bij een verjaardag mag een kind een traktatie uitdelen. De pedagogisch medewerkers vieren samen met het jarige kind zijn/haar verjaardag. In overleg met de ouders en pedagogisch medewerkers kijken we welke dag de verjaardag gevierd wordt. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een feestmuts, een feeststoel en een gezellig feestje. De kinderen mogen trakteren op de groep. Niet alle traktaties zijn echter geschikt om uit te delen. Zo gaat onze voorkeur bijvoorbeeld uit naar een hartige i.p.v. zoete traktatie. Ouders kunnen altijd overleggen met de pedagogisch medewerkers over een geschikte traktatie.

4.3 Ziektebeleid, vaccinatiebeleid en Kiddi app

In geval van ziekte worden de ouders verzocht de kinderopvang hier altijd over te informeren, dit kan telefonisch en via ons online systeem Konnect.

Indien nodig zullen wij, bij besmettelijke ziektes, contact opnemen met de GGD. Zo nodig zullen alle ouders hierover door ons geïnformeerd worden. Op het kindercentrum zal informatie, welke van belang is voor de ouders, op worden gehangen zodat ouders hier alert op kunnen zijn bij hun eigen kind. Voor het toedienen van medicatie, moet de ouder een medicijnverklaring ondertekenen. In de huisregels voor de ouders wordt de ouders gevraagd zieke kinderen of kinderen die een besmettingsgevaar voor anderen kunnen opleveren thuis te houden. Enerzijds omdat het personeel niet adequaat is opgeleid om zieke kinderen te verzorgen en omdat er onvoldoende tijd beschikbaar is voor het verzorgen van een ziek kind en om het welbevinden van het kind zelf. Anderzijds omdat in geval van een besmettelijke ziekte het kind de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers kan besmetten.

Uitwerkingen hierover staan beschreven in het beleid infectieziekten en besmettingsgevaar en het protocol verstrekking geneesmiddelen en medische handelingen.

In het kindercentrum wordt er ook gebruik gemaakt van de Kiddi app. De Kiddi app bevat informatie over infectieziekten en hygiëne-richtlijnen. Meer informatie over de Kiddi app kunt u lezen in het beleid 'veiligheid en gezondheid.'

Hoofdstuk 5 Veilige omgeving

5.1 Veilige omgeving

Een veilige leefomgeving wordt bepaald door fysieke en emotionele veiligheid. Aan de zorg voor fysieke veiligheid wordt door ons vanuit het Convenant Kwaliteit Kinderopvang invulling gegeven waar het bijvoorbeeld gaat over beschikbare vierkante meters binnen- en buitenruimte per kind. Met betrekking tot hygiëne, veiligheid en ziektes richten we ons op de laatste versies van het RIVM en werken wij met de KIDDI app. Daarnaast werken wij met een veiligheids en gezondheidsbeleid, hierin staat beschreven hoe wij omgaan met de veiligheid en de gezondheid van de kinderen en de medewerkers. We vinden het heel erg belangrijk dat de kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.

De risico/inventarisatie veiligheid en een risico inventarisatie gezondheid is een vast onderdeel in ons werkoverleg. Hierin wordt er steeds een onderwerp vanuit het veiligheid en gezondheidsbeleid besproken. Dit zorgt voor een natuurlijk en goed gedragen beleid waarin de medewerkers bewust omgaan met de veiligheid en de gezondheid van de kinderen en collega's binnen Zowiezo kinderopvang. Jaarlijks vinden er GGD-inspecties plaats zij toetsen de kwaliteit van de opvang, de GGD-rapporten kunnen via een link op onze website gelezen worden.

5.2 Drie-uursregeling

In ons pedagogisch beleidsplan beschrijven wij op welke tijden er afgeweken kan worden van de beroepskracht-kindratio en op welke tijden in ieder geval niet wordt afgeweken en derhalve wordt voldaan aan de beroepskracht-kindratio. Per 1 januari 2018 zijn er geen tijdvakken meer waarbinnen afwijken van de beroepskracht-kindratio wel of niet is toegestaan. Zowiezo kinderopvang mag deze tijdstippen voortaan zelf bepalen.

Tijdens de opvang die geopend is van 06.30 uur tot 18.30 uur kijken wij op de onderstaande dagen de volgende tijden af. Wij kijken tussen 07.30 uur en 08.00 uur en 17.00 uur en 18.30 uur af van het BKR, dit doen wij om de werkdag van de medewerk(st)ers een werkdag van 9 uur te geven. Tevens kijken wij af tussen 10.00 uur en 10.40 uur en tussen 13.15 uur en 14.35 uur zodat de pedagogisch medewerkers pauze kunnen houden.

Op de maandag t/m vrijdag kijken wij af op de volgende tijden:

- Tussen 07.30 uur en 08.00 uur
- Tussen 10.00 uur en 10.40 uur
- Tussen 13.15 uur en 14.35 uur
- Tussen 17.00 uur en 17.30 uur

5.3 Ruimtes

Bij Zowiezo houden wij van een huiselijke, gezellige en warme sfeer op onze groepen. Onze binnenruimtes zijn voor de kinderen zo ingericht dat zij zich daar vrij in kunnen bewegen. Door onze groepen zo huiselijk mogelijk in te richten zorgen wij ervoor dat de kinderen en ook de ouders zich snel thuis en veilig voelen. Als een kind zich thuis voelt en zich veilig voelt op de groep kan hij of zij zich optimaal ontwikkelen en dat is waar wij naar streven. Er wordt bij inrichting natuurlijk gelet op een goede balans tussen rust en uitdaging en afstemming op ontwikkelingsleeftijd. Bij de afstemming op ontwikkelingsleeftijd is ook rekening gehouden met de behoefte van de kinderen in de verschillende ontwikkelingsfasen, niet alle kinderen ontwikkelen zich op dezelfde manier en dezelfde snelheid. Op de babygroep en de verticale groep is er daarom een veilige plek op de grond waar de kinderen ongestoord en vrij kunnen spelen. Voor de dreumesen en peuters hebben wij een grof motorische ruimte waar zij kunnen rennen, springen, klimmen en klauteren omdat zij veel behoefte hebben aan bewegen. Op de groepen zijn verschillende speelhoeken aanwezig, zoals onder andere een auto/bouwhoek, een poppenhoek, een themahoek en een leeshoek. Deze verschillende hoeken zorgen ervoor dat de kinderen uitgedaagd worden om zelfstandig te gaan spelen. Tijdens elk nieuw

thema worden de groepsruimtes en de themahoek opnieuw aangekleed en aangepast aan het thema, zodat de kinderen op een vanzelfsprekende en natuurlijke manier met het thema in aanraking komen. Voor de inrichting van de groepsruimtes gebruiken wij zoveel mogelijk materialen uit het dagelijks leven, zodat het zoveel mogelijk herkenbaar is voor de kinderen.

De groepsruimtes zijn overzichtelijk ingericht dit is voor de pedagogisch medewerkers en de kinderen belangrijk, zo zorgen wij voor het gevoel van veiligheid en geborgenheid. Als er iets gebeurt op de groep zien de pedagogisch medewerkers dit gelijk en kan hierop ingespeeld worden.

Op alle groepen is een hoge tafel aanwezig waar aan gegeten wordt en waar de gezamenlijke groepsactiviteiten aan gedaan worden. Daarnaast is er op de verticale groep en de peutergroep ook een plek aanwezig waar de kinderen en pedagogisch medewerkers in de kring kunnen zitten om de kringactiviteiten te doen. Op elke groep staat een keukenblok of een gehele keuken met stromend water zodat de pedagogisch medewerkers niet van de groep af lopen om eten en drinken te pakken of hun handen te wassen.

Het speelgoed op de groepen is opgeborgen in open kasten of in bakken met daarop foto's van het speelgoed er in de bak zit, zodat kinderen er zelf goed bij kunnen en weten waar ze welk speelgoed kunnen vinden. Door op deze manier te werken worden de kinderen gestimuleerd om zelfstandig te gaan spelen.

Bij binnenkomst op de groep hangt een bord waarop alle belangrijke informatie voor die dag te zien is. Welke juffen en kinderen zijn er vandaag, wat gaan we vandaag doen, wat voor weer is het, wat voor dag is het en de activiteiten van Uk&Puk en de bijbehorende woorden die voor die dag op de planning staan. Dit biedt aanleiding voor gesprekken tussen pedagogisch medewerkers en kinderen, en kinderen onderling.

Onze buitenruimtes zijn zodanig ingericht dat er verschillende activiteiten naast elkaar kunnen plaatsvinden. De ondergrond varieert: tegels, (kunst) gras, zand, houtsnippers. Er staan fietsjes, loopauto's en steppen buiten die voor alle kinderen toegankelijk zijn, hierbij is ook rekening gehouden met de verschillende leeftijdsgroepen en ontwikkelingsfasen. Er is een zandbak waarin de kinderen fijn kunnen spelen. Iedere dag spelen wij minimaal één keer per dag buiten (uitzonderingen daargelaten). Alvorens buiten te spelen controleert een pedagogisch medewerker de buitenruimte op dingen die daar niet thuis horen.

5.4 Groepen

Een groep kinderen bij elkaar vraagt om aandacht en begeleiding. De pedagogisch medewerkers maken kinderen op elkaar attent, organiseren gezamenlijke activiteiten, nodigen kinderen uit om met elkaar te spelen of elkaar te helpen en komen zo nodig tussenbeide wanneer kinderen in conflict met elkaar raken. Zij observeren gedurende de dag hoe het spelen met en/of naast elkaar verloopt. De pedagogisch medewerkers weten goed wat er in de groep speelt en waar behoeftes van kinderen liggen, zodat zij vervolgens hierbij kunnen aansluiten met aanbod en/of begeleiding. Daarnaast zorgt de pedagogisch medewerker voor een goede sfeer op de groep. Emoties en uitingen daarvan, zoals vrolijk, boos, blij, verdrietig, lachen, huilen en humor, worden geaccepteerd en benoemd. De pedagogisch medewerkers helpen kinderen om hier op een goede manier mee om te gaan.

5.5 Materiaal en activiteiten

Wij zorgen voor voldoende en divers materiaal. Op elke groep is speelgoed en materiaal aanwezig passend bij de leeftijdsgroep, daarnaast hebben wij een grote opbergkast waarin het overige speelgoed wat op dat moment niet in gebruik is wordt opgeborgen. Zo kan je steeds wisselen in het gebruik van je materiaal en speelgoed en blijven we de kinderen op die manier stimuleren en uitdagen. Het materiaal wordt ingezet voor uitdaging en stimulering van: grove en fijne motoriek, sensomotorisch spel (bijvoorbeeld zand, water, rijst, enz.), knutselen en creativiteit, muziek en beweging, rollenspel, constructiespel, rekenen en cijfers, taal, natuur, wetenschap, culturele

diversiteit. De pedagogisch medewerker biedt materiaal en/of activiteiten aan, themagericht of vrij spel, en speelt in op de behoefte en het ontwikkelingsniveau van kinderen. Tevens begeleidt de pedagogisch medewerker de interacties tussen kinderen en ziet de pedagogisch medewerker erop toe dat de kinderen respectvol met elkaar en het materiaal omgaan. Als het weer en de groep het toelaat gaan we met de kinderen wandelen in de omgeving. De uitgangspunten hiervan zijn te vinden in ons protocol Uitstapjes.

Voor het werken met Uk&Puk hebben wij themakisten gemaakt, voor elk thema is er minimaal één kist waarin wij de spullen verzamelen die bij het thema horen. Dit varieert van spullen om de groepsruimtes mee te versieren en in te richten tot de knutselvoorbeelden en het speelgoed dat wij neerleggen en zetten in de themahoek. Daarnaast hebben wij een fijne samenwerking met Bibliotheek Langedijk en speeltheek De Zusjes. Van de Bibliotheek ontvangen wij voor elk thema een pakket met boeken die aansluiten bij het thema. En bij de speeltheek kunnen wij altijd materialen lenen om ons aanbod nog groter en uitdagender te maken.

De activiteiten die wij doen met de kinderen zijn vastgelegd in de themaplanning van Uk&Puk, dit vindt je terug in de bijlage "Borging Uk&Puk". Zo bieden wij afwisselende activiteiten aan die de kinderen op alle ontwikkelingsniveaus uitdagen en stimuleren. Daarnaast kijken de pedagogisch medewerkers naar de behoefte van de kinderen, en passen zij daar de andere activiteiten op aan. Denk dan aan even rustig op de bank een boekje lezen, of juist even lekker naar buiten om te rennen en de wind door je haren te voelen.

Hoofdstuk 6 Personeel

6.1 Medewerkers

We zorgen voor continuïteit op de groepen door zoveel mogelijk vaste personeelsleden op vaste dagen te laten werken. We werken met pedagogisch medewerkers die verantwoordelijk zijn voor hun eigen ruimte en locatie onder leiding van een leidinggevende.

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over een diploma dat vereist is voor het werken in de kinderopvang (conform de CAO Kinderopvang). Ook hebben alle medewerkers, stagiaires en invalkrachten een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Al onze medewerkers staan geregistreerd in het personenregister. De sector kinderopvang werkt met een beroeps- en meldcode waar alle medewerkers zich aan dienen te houden. Binnen het kader van de deskundigheidsbevordering van onze medewerkers organiseren wij regelmatig bijeenkomsten voor ons personeel. Door het aanbieden van cursussen, workshops of trainingen houden wij de expertise van onze medewerkers op peil en wordt die waar nodig verbeterd. Om hier meer over te kunnen lezen verwijzen wij naar het opleidingsplan, dit kunt U aanvragen bij de manager kinderopvang. Dit plan wordt jaarlijks bijgewerkt en besproken met de pedagogisch coach, medewerkers en directie.

Alle pedagogisch medewerkers binnen Kinderopvang ZoWieZo beschikken over een diploma kinder-EHBO en BHV- diploma via het Oranje Kruis. Zij weten bij ongelukken of onwel raken van kinderen en volwassenen hoe zij moeten handelen. Jaarlijkse onderhouden wij deze kennis en vaardigheden door de medewerkers jaarlijks een herhalingstraining te laten volgen.

6.2 Pedagogische coaching

Vanaf 1 januari 2019 zijn er binnen Zowiezo twee pedagogisch coaches werkzaam.

De pedagogisch coach stimuleert en begeleidt de pedagogisch medewerkers in het bewust omgaan en inzetten van de vier pedagogische basisdoelen vanuit het pedagogisch beleid. Ieder pedagogisch medewerker stelt samen met de coach een coachingsplan op. Een pedagogisch coach draagt bij aan de kwaliteitsverbetering van de pedagogische kwaliteit binnen onze organisatie. De pedagogisch coach ondersteunt en begeleidt de medewerkers, dit kan vanuit een meewerkende rol op groep of meekijkend op de groep.

6.3 Inzet van stagiaires

Zowiezo vindt het belangrijk om studenten die een baan in de kinderopvang ambiëren, een goede leeromgeving te bieden en om op deze manier de instroom van nieuw goed opgeleid personeel positief te beïnvloeden. Uitgangspunt daarbij is, dat de aanwezigheid van een stagiaire en de pedagogische kwaliteit en daarmee de veiligheid van de kinderen niet mag schaden en dat er altijd correct wordt omgegaan met de richtlijnen voor het inzetten van stagiaires in relatie met de beroepskracht- kindratio.

Een stagiaire die het vak nog moet leren, moet ook de gelegenheid krijgen om te kijken naar en te leren van vaste pedagogisch medewerkers. Ook zal hij/zij soms gecoacht/bijgestuurd moeten worden in het pedagogisch handelen. Daarom is het een voorwaarde, dat er voldoende tijd is om de stagiaire te begeleiden en dat dit gebeurt door een ervaren pedagogisch medewerker. Daarnaast dient er te allen tijde zorgvuldig om te worden gegaan met de verantwoordelijkheden die de stagiaire aan kan en mag dragen. Zo zal een BOL stagiaire nooit mee mogen tellen voor de BKR, en een BBL stagiaire werknemer slechts na de eerste twee maanden uitsluitend na overleg. Ouders worden op de hoogte gebracht over de aanwezigheid van stagiaires en BBL werknemers.

Zowiezo is een door SBB- erkend leerbedrijf en biedt jaarlijks een aantal BPV-plaatsen (beroepspraktijkvorming) aan op de kinderdagverblijven, kindercentra of buitenschoolse opvang. Er

wordt onderscheid gemaakt tussen Beroeps Opleidende Leerweg (BOL) en Beroepsbegeleidende Leerweg (BBL) stages.

Bij een BOL opleiding volgt de leerling vijf, vier of drie dagen per week onderwijs op de opleiding en wisselt dat af met beroepspraktijkvorming bij Zowiezo. Een BOL stagiaire staat altijd boventallig op de groep.

Bij de BBL stagiaire-werknemer wordt werken met leren gecombineerd. De leerlingen werken tenminste een door school en Zowiezo bepaald aantal uur bij Zowiezo en gaan daarnaast een tweetal dagdelen / aantal uur in de week naar school. (Dit is gebaseerd op de geldende wet en regelgeving/cao kinderopvang.) BBL leerlingen krijgen een leerarbeidsovereenkomst en maken onderdeel uit van de personeelsformatie. Een BBL stagiaire-werknemer start in het eerste jaar de eerste periode boventallig op de groep. Daarna wordt gedurende de opleiding bepaald voor hoeveel uur de BBL stagiaire boventallig werkt en hoeveel uur zij formatief wordt ingezet als pedagogisch medewerker. De BBL stagiaire-werknemer wordt begeleid bij haar werkzaamheden door een praktijkbegeleider en zal in de loop van haar opleiding steeds zelfstandiger werken. Daarnaast hebben wij jaarlijks een klein aantal snuffelstagiaires van de middelbare school, die één à twee weken komen kijken op de locaties. Het doel van deze stages is kennismaken met het werk op de kinderdagverblijven, kindercentra of buitenschoolse opvang.

De werkzaamheden en verantwoordelijkheden van stagiaires hebben wij verwerkt in ons stagebeleid en is bijgevoegd als bijlage 1 aan ons pedagogisch beleid.

Hoofdstuk 7 Ouders

Ouderbetrokkenheid bij de opvang heeft een positieve invloed op de ontwikkeling van kinderen. Ouders hebben veel kennis over hun kind die relevant is voor de pedagogisch medewerkers. En daarbij heeft de kinderopvang groot belang bij goede samenwerking met de ouders en een stimulerend en ondersteunend gezinsklimaat. Medewerkers kunnen advies en informatie aan de ouders geven over het kind en vice versa.

Ouders zijn verantwoordelijk voor de zorg en opvoeding van hun kinderen, deze verantwoordelijkheid delen zij met Zowiezo tijdens de opvang in ons kinderdagverblijf. Ouders zijn in de gelegenheid om binnen de mogelijkheden die Zowiezo biedt bijzonderheden met betrekking tot de zorg en opvoeding van hun kind over te dragen aan de mentor en andere pedagogisch medewerkers. In geval van bijzondere gezinsomstandigheden waarbij het noodzakelijk is om de ouder te ontlasten c.q. te ondersteunen, is het mogelijk dat op indicatie van bijvoorbeeld het consultatiebureau of de huisarts, een kind met voorrang wordt geplaatst. Door een goede afstemming tussen ouders en pedagogisch medewerkers, zijn de medewerkers in staat, om de kinderen tijdens hun verblijf op het dagverblijf beter te begrijpen en te begeleiden. Andersom krijgen ouders via de pedagogisch medewerkers een beeld van wat hun kind beleeft tijdens hun aanwezigheid op de opvang en hoe hun kind zich in een andere omgeving gedraagt en ontwikkelt.

7.1 Visie ouderbetrokkenheid

De visie binnen Kinderopvang Zowiezo is dat ouders partner zijn in de opvoeding van kinderen. Ouders nemen een belangrijke plaats in binnen de organisatie. Het doel is om beide opvoedingsmilieus (thuis en opvang) zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen voor het optimaal welbevinden en ontwikkelen van het kind.

Een sterke ouderbetrokkenheid is dus erg kwaliteitsbepalend voor de ontwikkeling van jonge kinderen. Het is dan ook belangrijk dat ouderbetrokkenheid op een doelgerichte en effectieve manier wordt gestimuleerd. Het is de verantwoordelijkheid van Kinderopvang Zowiezo om de ouders kenbaar te maken wat er wordt gedaan en hoe er wordt gewerkt op de locatie, dit wordt op de groepen en via het ouderportaal en de nieuwsbrieven gecommuniceerd. Ouders moeten zich thuis voelen en vertrouwen hebben in het team. Dit vertrouwen is een basis voor een open communicatie. Het wordt op prijs gesteld als ouders open zijn over de ontwikkeling van hun kind en over de thuissituatie, als deze van invloed kunnen zijn op het welbevinden van het kind. Als ouders deze informatie delen met ons kunnen wij vanuit Kinderopvang Zowiezo de vorm van opvang, begeleiding en ondersteuning hierop aanpassen.

7.2 Ouderbetrokkenheid

Het bereiken en behouden van kwalitatief goede en sterke ouderbetrokkenheid is voor ons erg belangrijk. Zoals hierboven beschreven is draagt dit bij aan de ontwikkeling van het kind. Dit is iets waar de pedagogisch medewerkers zich steeds bewust van blijven en elke dag mee bezig zijn. Wij werken op verschillende manieren om de ouderbetrokkenheid sterk te houden, deze verschillende manieren passen bij de verschillende vormen van ouderbetrokkenheid. Er worden vier vormen van ouderbetrokkenheid onderscheiden:

Meeleven. Hieronder wordt verstaan de interesse van ouders en pedagogisch medewerkers in de ontwikkeling en de belevenissen van het kind thuis en op de opvang. En natuurlijk de wederzijdse informatie-uitwisseling tussen pedagogisch medewerkers en ouders. Activiteiten die hierbij passen zijn; een koffieochtend, knutselavond, schoonmaakavond of een thema bijeenkomst, maar ook de contacten bij halen en brengen.

Meedoen. Er zijn ook ouders die het leuk en zinvol vinden om iets te doen voor en met de organisatie. Zij willen graag meehelpen met activiteiten, hand- en spandiensten verlenen, knutselen, of meegaan met uitstapjes, zomerfeest, verjaardag kind, enz. Het is van groot belang voor Kinderopvang Zowiezo dat zo veel mogelijk ouders af en toe ook op deze manier bij de opvang en de kinderen betrokken zijn.

Meedenken. Hierbij gaat het om ouders die een adviserende inbreng hebben in de ontwikkelingen op het gebied van organisatie en beleid. Er valt dan te denken aan de oudercommissie, maar ook deelname aan ouderavonden over pedagogisch beleid.

Meebeslissen. Dit betreft de adviesrecht over het beleid van de opvang; de oudercommissie.

Op onze kinderopvang werken wij aan de ouderbetrokkenheid door middel van de volgende activiteiten:

Overdrachtschrift en overdracht gesprekjes bij brengen en ophalen.

Wij vinden het belangrijk dat ouders betrokken zijn bij wat er op de kinderopvang gebeurt. In het belang van het kind wil de groepsleiding ook graag geïnformeerd worden over zaken in de thuissituatie, voor zover dit het welzijn en welbevinden van het kind betreft. Zie het volgende kopje communicatie, daarin gaan we nog verder in op dit onderdeel.

Oudergesprekken. Tijdens het verblijf van een kind bij ons op de kinderopvang worden ouders meerdere keren uitgenodigd voor een oudergesprek over de ontwikkeling van hun kind. Hoe vaak ouders zo'n gesprek hebben is afhankelijk van de leeftijd waarop een kind bij ons start op de opvang.

Uk & Puk Thuis. De kinderopvang werkt met het educatief programma Uk & Puk dat ontwikkeld is door Zwijsen. De leerinhoud is verwerkt in thematische projecten. Iedere 6 weken staat een ander thema centraal. Elk jaar komen er 5 of 6 thema's aan bod, zodat over twee jaar verspreid alle thema's aan bod zijn gekomen. Om ervoor te zorgen dat de kinderen het gehele Uk & Puk programma hebben doorlopen. De ouders krijgen aan het begin van elk thema een informatiepakket toegestuurd via de nieuwsbrieven met daarin wat we gaan doen op de groepen tijdens het aankomende thema. Hierbij doen wij de formulieren van Uk & Puk Thuis en geven we de ouders een inkijkje in de activiteiten die wij hebben bedacht voor de groepen. Uk & Puk Thuis stimuleert ouders om actief aan de slag te gaan met de thema's van Uk & Puk. Dit geeft ze extra handvatten om ook thuis een optimale omgeving te creëren voor de ontwikkeling van hun kind.

Koffie en thee inloop 's ochtends. Bij de start van de ochtend is er de mogelijkheid voor ouders om een kopje thee of koffie te pakken en met hun kinderen mee te spelen. Om zo contacten op te bouwen met andere ouders en mogelijke opvoedvragen met elkaar te bespreken.

Nieuwsbrieven en nieuwsberichten. Voorafgaand aan elk nieuw thema ontvangen ouders informatie in de vorm van een nieuwsbrief over het thema: wat is het thema van de komende weken, welke woorden staan centraal, wat kunnen de ouders thuis doen om hun kind verder te helpen in zijn ontwikkeling. Hierin staan ook andere belangrijke mededelingen omtrent het beleid en de organisatie. Als er tussendoor gebeurtenissen zijn waar ouders van op de hoogte moeten worden gesteld doen wij dit door middel van een nieuwsbericht via het Ouderportaal.

Meekijk dagdelen. Ouders kunnen als zij willen een dagdeel meekijken op de groep waar hun kind komt. Dit wordt door pedagogisch medewerkers gestimuleerd, omdat het ouders veel informatie geeft over hoe het kind speelt en leert bij ons in de opvang. Het wordt daardoor gemakkelijker om thuis aan te sluiten op de . In het intakegesprek worden ouders hierover geïnformeerd.

Ouderavonden en informatieavonden. Er worden ouderavonden georganiseerd die aansluiten bij de thema's of met onderwerpen die op dat moment relevant zijn binnen de organisatie of ontwikkeling van de kinderopvang. Deze ouderavonden sluiten aan op de behoefte van de ouders, in de oudercommissie wordt gevraagd welke thema's ouders belangrijk vinden om iets over te leren.

Oudercommissie. Er is een oudercommissie gevormd zij vertegenwoordigen alle ouders van de kinderen die op onze locatie worden opgevangen. Het doel van de oudercommissie is om in samenwerking met onze organisatie de kwaliteit van de opvang te behouden en verbeteren.

7.3 Communicatie met ouders

Wij hechten er veel waarde aan om heldere en duidelijke communicatie om zo goed op elkaar afgestemd te zijn. Dit is belangrijk voor het optimaal welbevinden van het kind. Wanneer er veiligheid en geborgenheid aanwezig is biedt dit ruimte om kindgerichte informatie te delen. Er zijn vaste contactmomenten die altijd aanwezig zijn met ouders, dit zijn:

Brengen en halen.

Breng- en haalmomenten zijn belangrijke contactmomenten met de ouders/verzorgers, want het is van belang dat alle ouders meeleven met wat hun kind bij de peuteropvang beleeft. Het zijn korte, intensieve momenten voor ouders, pedagogisch medewerkers en kinderen, daarom zorgen we voor duidelijke afspraken en structuur. Voorbeeld; één van de afspraken met de ouders is dat zij altijd moeten doorgeven wie het kind zal komen ophalen. Als het kind niet komt, dan altijd een bericht van afmelding.

Individuele contacten.

Minimaal één keer per jaar is er een gesprek met de ouders over het kind. Hierin worden de observaties, zoals beschreven in het kind-volg-systeem, bij onze organisatie de peuterestafette, en de evaluaties hiervan besproken. Aan de ouders wordt gevraagd naar hun bevindingen thuis. Bij zorgen over de ontwikkeling wordt er vaker met de ouders gesproken, dan is er na 10 weken van de start van de VVE een evaluatie, daarin wordt besproken "hoe gaat het nu?". De peuterestafette wordt bij 2 jaar en 10 maanden ingevuld en besproken en bij 3 jaar en 10 maanden wordt deze opnieuw besproken en uiteindelijk vindt er een warme overdracht plaats naar de basisschool.

Schriftelijke communicatie.

Kinderopvang Zowiezo brengt bij elk thema een nieuwsbrief uit. Daarnaast ontvangen ouders informatie die hoort bij het VVE programma Uk & Puk, en informatie over bijzondere activiteiten van de kinderopvang. Daarnaast schrijven de pedagogisch medewerkers in de schriftjes en boekjes van de kinderen hoe de dag is verlopen en of er nog bijzonderheden waren. Ouders kunnen zelf ook wat terug schrijven in dit schriftje/boekje.

7.4 Oudercommissie

De Oudercommissie bepaalt haar eigen werkwijze. Ze is in staat haar adviesrecht, gevraagd en ongevraagd, te gebruiken over elk voorgenomen besluit met betrekking tot het beleid van Kinderopvang ZoWieZo. De directie kijkt slechts af van een gevraagd advies van de oudercommissie als ze schriftelijk en gemotiveerd aangeeft dat het belang van de kinderopvang zich tegen het advies verzet. De directie verstrekt de oudercommissie tijdig, gevraagd en ongevraagd, mondelinge en schriftelijke informatie die zij, voor de vervulling van hun taak, redelijkerwijs nodig hebben. De directie en pedagogisch medewerkers van Kinderopvang ZoWieZo zijn geen lid van de oudercommissie. Tenminste viermaal per jaar komt de oudercommissie samen met de leidinggevende om vragen te beantwoorden en zaken toe te lichten die op dat moment binnen de oudercommissie spelen.

7.5 Klachtenprocedure en Geschillencommissie

"Bent u tevreden vertel het een ander, heeft u een klacht vertel het ons" is het uitgangspunt van Kinderopvang ZoWieZo. Als een ouder ontevreden is over een werkwijze of andere zaken, wordt verzocht dit in eerste instantie aan de pedagogisch medewerker van de betreffende groep of de directie voor te leggen (dit is niet verplicht). Leidt dit echter niet tot een bevredigende afhandeling, dan kan er een klachten- of verbeterformulier worden ingevuld welke op alle locaties aanwezig is. Met dit formulier kan de ouder zich wenden tot de interne klachtencommissie die Kinderopvang ZoWieZo heeft ingesteld. Er bestaat altijd de mogelijkheid om zich met klachten direct te wenden aan de interne klachtencommissie of zelfs aan de Geschillencommissie kinderopvang, waaraan Kinderopvang ZoWieZo zich verbonden heeft. (zie website Klachtenprocedure en klachtenformulier)

De directie leeft geheimhoudingsplicht na. Ze zorgt dat over elk kalenderjaar een openbaar verslag wordt opgesteld in geval er klachten behandeld zijn door de Geschillencommissie. In dat verslag komen minimaal een aantal zaken aan de orde:

- Beknopte omschrijving van de regeling;
- De wijze waarop de directie de regeling onder de aandacht heeft gebracht;
- De samenstelling van de klachtencommissie;
- De mate waarin de interne klachtencommissie haar werk heeft kunnen verrichten;
- Het aantal en de aard van de behandelde klachten;
- De strekking van de oordelen en de aanbevelingen gedaan door de verschillende klachtencommissies;

Indien we er met de medewerker of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang en in het uiterste geval met de Geschillencommissie Kinderopvang. Meer informatie hierover kan de ouder vinden op www.degeschillencommissie.nl. Ook kunt u onze klachtenprocedure op onze internetpagina www.zowiezo.nu vinden.

Stap 1: Klacht indienen bij kinderopvangorganisatie U kunt een klacht alleen schriftelijk indienen bij de kinderopvangorganisatie. Hoe u dit kunt doen, staat in de klachtenprocedure van Zowiezo "voor het hele gezin".

Stap 2: Contact opnemen met Klachtenloket Kinderopvang Reageert Zowiezo niet binnen 6 weken op uw klacht of neemt die uw klacht niet serieus?

Dan kunt u contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang. Deze is onderdeel van de Geschillencommissie Kinderopvang. Van het loket krijgt u advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen u en de kinderopvangorganisatie. Deze dienst is gratis.

Stap 3: Klacht indienen bij Geschillencommissie Kinderopvang Is uw klacht hierna nog niet opgelost? Dan kunt u het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang. U betaalt hiervoor een beperkte vergoeding (klachtengeld). Om dit te kunnen doen, moet u eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie doorlopen.

Borgingsplan Uk & Puk Kindcentrum Zowiezo Zuid-Scharwoude 2021

Inhoudsopgave

Borging werken met het programma Uk en Puk in de kinderopvang	3
Jaarplanning	3
Certificering pedagogisch medewerkers	4
Uitvoering activiteiten in grote groep, kleine groepen en individueel	4
Thematisch werken	5
Observatie en registratie	6
Ouderbetrokkenheid	6
Coördinatie werken met het programma Uk en Puk binnen het Kinderdagverblijf	6
Inwerken nieuwe leidsters	6
Overdracht naar de basisschool	6
Evaluatie kwaliteit werken met het programma Uk en Puk	7

Borging werken met het programma Uk en Puk in de kinderopvang

Bij Zowiezo kinderopvang wordt gewerkt met het programma Uk & Puk. Het doel van de werkwijze van Uk & Puk is het vasthouden en verder versterken van de kwaliteit en samenhang in het dagelijkse aanbod van activiteiten in het kinderdagverblijf. Dat houdt in een vaste werkwijze in planning, observatie, evaluatie en ouders betrekken bij het thematische werken met het programma Uk & Puk. Hierdoor zal de kwaliteit bij het professioneel begeleiden van individuele kinderen, en het werken naar aanleiding van de vier pedagogische doelen van Riksen-Walraven op de groepen door het team van pedagogisch medewerkers ten goede komen.

Deze vier basisdoelen zijn:

- Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid
- Het bevorderen van persoonlijke competentie van kinderen.
- Het bevorderen van de sociale competentie van kinderen.
- Socialisatie door overdracht van waarden en normen.

We werken met Uk & Puk, dit is een totaalprogramma voor alle kindercentra met kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Hiermee werken we aan de brede ontwikkeling van jonge kinderen. Dit doen we op de vier ontwikkelingsgebieden; spraak- en taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuiglijke ontwikkeling en rekenprikkel die de ontluikende rekenvaardigheid stimuleren. Het programma is zo gemaakt dat het is onderverdeeld in 3 leeftijdsgroepen (0-1,5 jaar, 1,5-2,5 jaar en 2,5-4 jaar) waardoor het werken met Uk & Puk op alle groepen binnen onze kinderopvang goed toepasbaar is. Daarnaast vinden alle activiteiten plaats binnen de al bestaande situaties op de werkvloer. De pedagogisch medewerkers krijgen via het programma aanwijzingen om een uitdagende speel- en leeromgeving te creëren. Het is wel belangrijk om aan te sluiten bij het kind, dus passen de pedagogisch medewerkers zich aan aan de ontwikkelingsbehoeften van de kinderen, ieder kind is anders en heeft andere behoeften. En het programma richt zich ook op het kijken naar de eigen inbreng van het kind, deze eigen inbreng is essentieel, zo werk je aan de persoonlijke ontwikkeling van ieder individueel kind.

Wij hebben gekozen voor Uk & Puk omdat dit geschikt is voor kinderen van 0-4 jaar. Het programma heeft een passend aanbod voor de brede ontwikkeling van jonge kinderen en stimuleert spelenderwijs alle ontwikkelingsgebieden. Bovendien biedt het een doorgaande lijn waarin de ontwikkeling van kinderen van tweejarige leeftijd tot en met groep 2 van de basisschool wordt gevolgd.

Jaarplanning

Werken met het programma Uk & Puk betekent dat er op de locaties gewerkt wordt met een jaarplanning. In deze jaarplanning wordt per 6 weken een thema aangeboden, het aantal weken kan afwijken omdat er rekening wordt gehouden met feestdagen en vakanties.

De thema's worden planmatig voorbereid, uitgevoerd en geëvalueerd, dit zodat we met elk thema hetzelfde werken en ook op alle locaties de kinderen met hetzelfde thema bezig zijn.

Uk en Puk bestaat uit 10 thema's waarbij elk thema weer uit verschillende activiteiten bestaat. Zwijsen heeft de afgelopen jaren ook nog een paar extra thema's ontwikkeld; "Ik ben bijna 4!", "Ik ben een kunstenaar", "Sinterklaas" en "Kerst".

De thema's zijn:

Welkom Puk!	Regen
Wat heb je aan vandaag?	Hatsjoe!
Eet smakelijk!	Knuffels
Dit ben ik!	Oef, wat warm!
Reuzen en kabouters	Ik en mijn familie

Om alle thema's te kunnen behandelen in de vier jaar dat een kind op de opvang komt hebben wij ervoor gekozen om elk schooljaar minimaal 5 thema's te behandelen. Elk thema bevat 12 activiteiten, drie van de activiteiten vinden plaats in de grote groep, twee activiteiten doen de pedagogisch medewerkers individueel met een kind. En de overige zeven activiteiten worden gedaan in een kleine groep.

Elke activiteit bestaat uit een vaste opbouw, maar de inhoud van een activiteit kan verschillen. Dit komt doordat de leidsters het aanpassen aan de groep kinderen waar zij op dat moment de activiteit mee uitvoeren. Wel wordt er met elke activiteit gewerkt aan bepaalde ontwikkelingsgebieden en staan de ontwikkelingsdoelen heel duidelijk omschreven in de activiteit.

De jaarplanning wordt gemaakt door de PM+ VVE en per thema zijn er steeds drie pedagogisch medewerksters verantwoordelijk voor de planning van het thema en de overdracht naar de andere leidsters op de groep. Dit houdt in dat zij met zijn drieën de planning voor de groepen maken, bespreken welke materialen er nodig zijn. Welke knutselactiviteiten er naast de vaste activiteiten kunnen worden gedaan. En het belangrijkste zij moeten de andere collega's informeren over en enthousiasmeren voor het werken met het nieuwe thema.

Certificering pedagogisch medewerkers

De gecertificeerde pedagogisch medewerkers hebben een training gevolgd bij het OBD over de inhoud en werkwijze van het programma Uk en Puk. Het is een training geweest van twee jaar waarbij elke 12 weken een bijeenkomst was gepland. Voor deze bijeenkomsten moesten de deelnemers huiswerkopdrachten maken en een portfolio opbouwen. Tijdens de trainingsperiode hebben de deelnemers door middel van coaching in de praktijk, in de vorm van Video Home Training veel geleerd. De cursus begeleidsters kwamen meekijken op de groep bij de deelnemers als deze een voorbereide activiteit uit gingen voeren, deze activiteit werd dan gefilmd en uitgebreid besproken. Om het programma eigen te maken en te wennen aan het werken met Puk zijn de deelnemers alvast begonnen met het werken met de activiteiten op de groepen en locaties, zowel in de grote groep als in kleine groepen en individueel.

Alle pedagogisch medewerkers die de training hebben gevolgd zijn gecertificeerd en brengen tijdens het dagelijks begeleiden van de groep het werken met de activiteiten van het programma Uk en Puk in de praktijk.

Uitvoering activiteiten in grote groep, kleine groepen en individueel

Dagelijks staan er activiteiten van het thema op de planning. Deze activiteiten zijn allemaal verschillend en vereisen dan ook steeds een andere werkwijze van de pedagogisch medewerkers. De leidsters hebben afspraken in het team van hun groep wie welke activiteiten uitvoert met welke kinderen.

Dan is er ook nog onderscheid in het werken met verschillende groepsgroottes; werken met een grote groep, werken met een kleine groep en werken met een individueel kind. Zoals in het eerste deel van het borgingsplan al te lezen was werken de leidsters het meeste in de kleine groepjes. Dit is zo omdat de leidsters in die setting optimaal kunnen inspelen op de behoeften van een kind en de kans het grootste is dat kinderen actief deelnemen aan het spel en de interactie. En op die manier kunnen we de kinderen het beste volgen en observeren, zodat wij hun individuele ontwikkeling in kaart kunnen brengen.

Thematisch werken

We werken met de thema's vanuit het programma Uk & Puk; deze thema's sluiten aan op de belevingswereld van de baby's, dreumesen en peuters worden voorbereid en de groepen worden ingericht met materialen die passen bij het thema. De pedagogisch medewerkers doen dit in drietallen, van elke groep (de babygroep, de verticale groep en de peuterspeelgroep) één persoon. Zo zorgen we ervoor dat op alle groepen het thema hetzelfde verloopt en de kinderen het allemaal over hetzelfde thema hebben op één locatie.

De voorbereiding van een thema bestaat uit het maken van een schema met daarin alle activiteiten. Deze activiteiten worden verdeeld over de weken die we bezig zijn met het thema. Zo weten de pedagogisch medewerkers precies wat er op de planning staat tijdens het thema en kan alles goed worden voorbereid. Bij de voorbereiding voor een thema wordt niet alleen een planning gemaakt maar worden ook de nodige materialen bij elkaar gezocht. Zodat we de groepen gezellig in kunnen richten en er genoeg knutselvoorbeelden en materialen aanwezig zijn. Bij de thema's wordt er ook altijd een themahoek ingericht, in deze hoek worden de meeste activiteiten gedaan samen met de kinderen. De kinderen mogen er ook vrij spelen als de hoek niet in gebruik is voor het doen van een activiteit. Bij elk thema hoort ook een woordenlijst, wij werken met deze woorden door ze op te schrijven op de krijtborden en de woordkaarten die bij het thema horen uit te printen. Daarnaast halen we bij de bibliotheek boeken die goed aansluiten bij het thema zodat we deze voor kunnen

lezen.

Per thema zijn er vastgestelde doelstellingen en door hiermee thematisch te werken, wordt het thema met de bijbehorende begrippen op verschillende manieren aangeboden. Door een periode op allerlei manieren met één onderwerp bezig te zijn, wordt het onderwerp uitgediept en krijgen de begrippen meer betekenis voor de kinderen.

De doelen van elk thema zijn:

<u>Thema</u>	<u>Ontwikkeling van het omgevingsbewustzijn</u>
Welkom Puk!	De dagelijkse gang van zaken op het kinderdagverblijf staan centraal. De groep, de ruimte, de inrichting en de dagelijkse activiteiten (bijvoorbeeld opruimen, naar de wc gaan) komen aan orde.
Dit ben ik!	Het lichaam en met name het gezicht, de verschillende delen waaruit het gezicht bestaat en de zintuigen (ruiken, proeven, horen en zien) staan centraal.
Oef, wat warm!	Dit thema sluit aan bij warm weer. Er wordt aandacht besteed aan koude en warme dingen, aan zomer- en winterkleding en aan de eigenschappen van water.
Ik en mijn familie	Wie hoort er bij mijn familie? Dit thema gaat over baby's, opa's en oma's en de kinderen kijken naar foto's.
Reuzen en kabouters	De begrippen groot en klein staan centraal in dit thema.
Hatsjoe!	Dit thema gaat over ziek zijn, voor elkaar zorgen, naar de dokter gaan en weer gezond worden.
Regen	Dit thema sluit aan bij een regenachtige periode. Er wordt aandacht besteed aan het weer, met name aan regen, de eigenschappen van regen en regenkleding.
Knuffels	Knuffels, zachte materialen, sfeerlicht en sfeermuziek, het voelen aan verschillende materialen en het slaapritueel staan centraal.
Eet smakelijk!	Eten staat centraal. Eten klaarmaken, ruiken en proeven, tafel dekken en afruimen komen aan de orde.
Wat heb jij aan vandaag?	Kleding staat centraal. De kleren die de kinderen zelf dragen, de kleren van Puk, verschillende andere kledingstukken, schoenen en accessoires zijn onderwerp van de activiteiten.

Observatie en registratie

Wij volgen de kinderen wij in hun dagelijkse ontwikkeling, de mentor heeft de verantwoordelijkheid over de registratie hiervan. We werken met de observatiemethode Driestar educatief/Kindvolgsysteem van Parnassys voor kinderen van 0-4 jaar, deze wordt extra ondersteund door ons ouderportaal Konnect waardoor deze zeer gebruiksvriendelijk is en daardoor minder administratief werk vraagt van de pedagogisch medewerkers.

De observaties zijn ingedeeld per ontwikkelingsperiode, de pedagogisch medewerkers worden via het systeem geïnformeerd wanneer zij weer een observatie dienen te doen. De ontwikkeling en de observaties bespreekt de mentor met de ouders tijdens een oudergesprek. De ouders worden hiervoor uitgenodigd na het afronden van een observatie. Het doel van de observaties op deze groep is het meten en signaleren van het welbevinden en de persoonlijke ontwikkeling van het individuele kind binnen de groep. Wordt het kind twee jaar en gaat het over naar de peutergroep dan noemen we dit gesprek ook een overgangsgesprek. De ouders worden tijdens dit gesprek ook aan de nieuwe mentor voorgesteld. Op verzoek vindt er een warme overdracht plaats met de basisonderwijs waar het kind naartoe gaat of een andere BSO. Gaat een kind van kinderdagverblijf naar onze BSO vindt er altijd een warme overdracht plaats en worden ook de ouders voorgesteld aan de nieuwe mentor. Wij zijn nu in de mogelijkheid om de volledige observaties na toestemming van de ouders digitaal te delen met de basisscholen.

Daarnaast nemen actief deel aan de gemeentelijk overleggen binnen de gemeente Hoorn en is er goed contact met de gemeente. Ook hebben wij goed contact met een logopediste, zijn er contacten met het CJG en andere professionals en instellingen.

Ouderbetrokkenheid

De ouders worden vooraf geïnformeerd over de start van een nieuw thema en aan hen wordt uitgenodigende materialen mee gegeven. Zodat zij thuis ook aan het thema kunnen werken met hun kind en kennis hebben van de themawoorden en de soort activiteiten die bij het thema horen. Leidsters betrekken ouders bij het halen en brengen zoveel mogelijk bij de activiteiten door kinderen te laten vertellen en/of samen met kinderen ouders te informeren over de uitgevoerde activiteit. En bij sommige thema's worden ouders ook uitgenodigd om te komen meekijken bij bijvoorbeeld de afsluiting van een thema. Zo heeft het thema "Wat heb je aan vandaag?" als afsluiting een modeshow, deze houden we dan voor de ouders.

Coördinatie werken met het programma Uk en Puk binnen het Kinderdagverblijf

In het kindcentrum van Zowiezo is één leidster belast met de taak om het werken met Uk en Puk te coördineren en de kwaliteit van het werken met Uk en Puk te stimuleren en te bewaken. Dit is de PM+VVE-er, zij controleert of er wordt gewerkt zoals is afgesproken. Of alle benodigde materialen aanwezig zijn en coacht de pedagogisch medewerkers waar nodig.

Inwerken nieuwe leidsters

Nieuwe pedagogisch medewerkers worden gevraagd deel te nemen aan een training om te leren werken met het programma Uk en Puk. De coördinator is gecertificeerd in het werken met Uk en Puk en bespreekt de afgesproken werkwijze van het programma Uk en Puk binnen het kinderdagverblijf. Tijdens de cursus leren nieuwe pedagogisch medewerkers wat het werken met een VVE programma inhoudt, en wordt er inhoudelijk op het programma Uk en Puk ingegaan. Zodat ze het programma op de juiste manier kunnen uitvoeren op de werkvloer. De pedagogisch medewerkers op de groep geven informatie en maken samen afspraken over geleidelijk ingroeien in het thematische werken met de thema's van Uk en Puk.

Overdracht naar de basisschool

In het kader van de overdracht naar de basisschool is het wenselijk deze overzichten te gebruiken en we gebruiken een vast format voor de warme overdracht, deze is in samenwerking met de basisscholen opgesteld.

Er wordt onderscheidt gemaakt tussen een koude of warme overdracht. De laatste kost meer tijd omdat er dan een gesprek over de kinderen die het kinderdagverblijf verlaten wordt georganiseerd. Bij dit gesprek zijn de mentor, ouders en nieuwe leerkracht van de basisschool aanwezig, mocht het nodig zijn sluit ook de IB-er van de basisschool aan.

Evaluatie kwaliteit werken met het programma Uk en Puk

De kwaliteit van het werken met Uk en Puk wordt gemeten door middel van het invullen van de Quickscan. Deze wordt elk half jaar ingevuld, om op deze manier de kwaliteit van het werken zo optimaal mogelijk te houden. De quickscan wordt samen met de pedagogisch medewerkers ingevuld dus op die manier hebben we gelijk een evaluatie van de afgelopen periode. Uit deze quickscan komen dan ook de doelen waar we aan moeten werken voor de aankomende periode naar boven. De PM+ VVE-er houdt het overzicht over het maken van de thema's, die controleert hoe de plannings eruit zien en of ze voldoen aan de afspraken. Ook vindt er na elk thema en voor elk nieuwe thema een werkoverleg plaats om het afgelopen thema te bespreken en te evalueren, en het nieuwe thema voor te bespreken.

Vanuit de gemeente wordt elk jaar een controle gedaan op de resultaatafspraak die we gezamenlijk hebben gemaakt met betrekking tot het werken met VVE. Tot nu toe behalen we met succes de resultaatafspraak en zien we dus dat het werken met Uk en Puk (een VVE programma) de gewenste resultaten behalen.

**Stagebeleid
Zowiezo Kinderopvang**

Bijlage 1

Kinderdagverblijf

Buitenschoolse opvang

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Wat is BeroepsPraktijkVorming (BPV)?
3. Verschillende stages binnen Zowiezo kinderopvang
4. Betrokkenen bij BPV (Beroeps Praktijk Vorming)
5. Overzicht van rollen, taken en verantwoordelijkheden
6. Aanmeldingsprocedure stagiaires
  - 6.1 Aantal stageplaatsen
  - 6.2 Afspraken over plaatsing stagiaires
7. Praktijkovereenkomst
8. Communicatie met de onderwijsinstellingen
9. Beëindiging stage
10. Beoordeling
11. Verwachtingen en voorwaarden ten aanzien van de stagiaire
12. Criteria waaraan Zowiezo kinderopvang moet voldoen
13. Verklaring omtrent gedrag
14. Werktijden
15. Ziek- en herstelmelding
16. Verlof
17. Beroepsgeheim en privacy statement

1. Inleiding

Zowiezo kinderopvang vindt het belangrijk om stagiaires de gelegenheid te geven om tijdens hun opleiding door middel van stages aan de eindtermen van de opleiding te laten voldoen. Zowiezo kinderopvang levert op deze manier een bijdrage aan de arbeidsmarkt door gekwalificeerde medewerkers. Daarnaast wordt via de stages de gelegenheid geboden om zich op een beroep in de kinderopvang te oriënteren.

Door met stagiaires te werken gaan de medewerkers bewuster met hun werk om. Ze staan meer stil bij de dagelijkse werkzaamheden en de uitvoering hiervan. Daarnaast kan een stagiaire voor taakverlichting zorgen voor de medewerkers.

Een succesvolle stage vraagt inspanning. Zowiezo kinderopvang investeert in de organisatie en begeleiding van stagiaires. Dit betekent een belangrijke investering in het begeleiden van stagiaires, met daaraan gekoppeld het goed opleiden en begeleiden van praktijkbegeleiders. Dit is dan ook de reden dat wij momenteel alleen stagiaires hebben die de beroepsgerichte opleiding op niveau 3 en 4. Het is ons streven om vanaf 2020 ook HBO studenten te kunnen plaatsen voor een stageplaats binnen onze organisatie, aangezien zij een andere begeleiding nodig hebben nemen wij de tijd om op deze opleiding een goed beleid te schrijven met taken en verantwoordelijkheden. Hierin zijn de contacten met scholen voor ons een belangrijke factor.

2. Wat is BeroepsPraktijkVorming (BPV)?

Met het begrip BPV wordt bedoeld: een praktijkleerperiode van een stagiaire in een organisatie, ook wel stage genoemd. Een stage moet een volwaardig onderwijsmiddel zijn en de stagiaire is een leerling en geen werknemer.

In het stageproces zijn 5 partijen betrokken:

- 1) De stagiaire
- 2) de onderwijsinstelling (stagevrager)
- 3) Zowiezo kinderopvang (stageverlener)
- 4) De leidinggevende
- 5) De praktijkbegeleider (stagebegeleider), meestal een pedagogisch medewerker

De onderwijsinstelling en Zowiezo kinderopvang zorgen in overleg voor de coördinatie en begeleiding van de betreffende stage, zodanig dat de beoogde leerdoelen gehaald kunnen worden.

3. Verschillende stages binnen Zowiezo kinderopvang

Zowiezo biedt de volgende stageplaatsen aan;

1. Arbeidsoriëntatie;
2. Beroepsopleidende (BOL) stages;
3. BBL stages

Bij Arbeidsoriëntatie brengen stagiaires over het algemeen weinig of geen beroepskwalificaties mee, maar zijn bezig met de eerste stappen in hun beroeps en studiekeuze. De nadruk van een dergelijke stage ligt vooral op het kennismaken met het reilen en zeilen van ons bedrijf. Deze stages, ook wel snuffelstages genoemd, komen voor in het Voorbereidend Beroepsonderwijs en in het algemeen Voortgezet en Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs: (VMBO, HAVO, VWO).

Bij Beroepsopleidende (BOL) stages hebben stagiaires gekozen voor een bepaald beroep of vakrichting en volgen daar een opleiding voor. Afhankelijk van de opleidingsfase beschikken de stagiaires over meer/minder beroepskwalificaties. Deze opleiding bestaat voor 20 tot 60% uit praktijk. Beroepsopleidende (BOL) stages vullen de schoolse opleiding aan met leren op de werkvloer. Ze vormen de meest voorkomende soort van stages. Beroepsopleidende stages zijn vooral op de praktijk gericht. De stagiaire heeft een grote mate van zelfstandigheid waar het gaat om het deelnemen aan schoolse activiteiten.

De arbeidsoriënterende stage is doorgaans van korte duur, de BOL stage duurt minimaal 5 studie maanden en maximaal 1 studiejaar.

Stagiaires in Beroepsbegeleidende (BBL) stages hebben ook gekozen voor een bepaald beroep of vakrichting en volgen daar een opleiding voor. De nadruk van deze stage ligt op het werkend leren en op een grote mate van zelfstandigheid. Deze leerweg bestaat voor meer dan 50% uit praktijk formatieve inzet. De volgende formatieve inzet geldt voor de BBL stagiaires waarin wij de CAO kinderopvang volgen.

- BBL inzet 1e jaars 50% formatieve inzet
- BBL inzet 2e jaars 60% tot 70% formatieve inzet
- BBL inzet 3e jaars 80% tot 100% formatieve inzet

4. Betrokkenen bij BPV (Beroepspraktijkvorming)

Zowiezo kinderopvang kent drie betrokkenen bij de BPV. Dit is de leidinggevende, de praktijkbegeleider en de stagiaire.

4.1 Wat is een praktijkbegeleider?

Een praktijkbegeleider is minimaal 1 jaar werkzaam als pedagogisch medewerker op de groep. De praktijkbegeleider is degene die 'op de werkvloer' de directe begeleiding van de stagiaire op zich neemt, om zo de student op te leiden in het vak. Hierbij neemt de praktijkbegeleider verschillende rollen aan. In de rol van 'opleider' richt men zich op het leren van het vak. Als 'begeleider', houdt men zich bezig met het coachen van de stagiaire en in de rol van 'beoordelaar' worden de resultaten van de student gemeten. De praktijkbegeleider is het eerste aanspreekpunt van de stagiaire. De praktijkbegeleider bespreekt en beoordeelt de opdrachten van de stagiaire. Eén keer in de twee weken hebben de stagiaire en de praktijkbegeleider een gesprek met elkaar. Hierin wordt de voortgang en de opdrachten besproken.

4.2 Wat doet de leidinggevende?

De leidinggevende heeft geen directe begeleidingstaken m.b.t. de stagiaire, maar richt zich op het totale leerproces. De leidinggevende heeft contact met de school, plaatst studenten binnen Zowiezo kinderopvang en zorgt ervoor dat de ontwikkelingen die gaande zijn, handen en voeten krijgen binnen de organisatie. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het nieuwe competentiegericht leren. De leidinggevende is het aanspreekpunt voor de praktijkbegeleiders. Ook voert de leidinggevende regelmatig op de groepen gesprekken met de stagiaires. Wanneer er zich problemen voordoen in de voortgang van de ontwikkeling van de stagiaire, zal de leidinggevende samen met de praktijkbegeleider gesprekken aan gaan met de stagiaire om dit te verbeteren.

4.3 De stagiaire

Een stagiair(e) is een werknemer die als onderdeel van een opleiding ervaring komt opdoen in onze organisatie. Ook het team waar de stagiaire werkt heeft een taak bij de begeleiding:

1. Ontvangt ondersteuning van de praktijkbegeleider.
2. Ontvangt ondersteuning van een collega pedagogisch medewerker.
3. De stagiaire kijkt mee, speelt mee, luistert naar wat de kinderen hem/haar vertellen en leert de kinderen te verzorgen en hen te begeleiden in hun ontwikkeling.
4. Terugkoppeling geven naar praktijkbegeleider.

5. Overzicht van rollen, taken en verantwoordelijkheden

De taakomschrijving van de functionarissen, die betrekking hebben op de beroepspraktijkvorming is als volgt:

Leidinggevende:

- Zij neemt in overleg met de begeleider vanuit de opleiding de selectie gesprekken af met leerlingen van de BBL-opleiding.
- Toewijzen van praktijkbegeleiders
- Uitreiken pedagogisch beleid inclusief stageprotocol
- Zij ondertekent de contracten van de BBL- leerlingen
- Zij ondertekent de praktijkovereenkomsten
- Zij onderhoudt de contacten met de opleidingen
- Coacht gedurende de inwerkperiode de medewerker in opleiding en heeft gedurende het stagetraject contact over specifieke onderwerpen.
- Biedt ondersteuning aan de praktijkbegeleiders
- Zorgt ervoor dat dit protocol op de groepen ligt in de protocollenmap en dat de kennis paraat is bij de medewerkers.
- Grijpt in als de stage stagneert (afwezigheid van stagiaire, gebrek aan motivatie)

praktijkbegeleider

Elke BOL- of BBL-leerling krijgt een eigen begeleidster toegewezen die haar gedurende haar opleiding of stageperiode zal begeleiden. Welke pedagogisch medewerker een leerling in opleiding zal begeleiden is afhankelijk van de planning van zowel de leerling in opleiding als de medewerkster van de kinderopvang. Werkbegeleiders van pedagogisch medewerkers in opleiding (BBL'er) hebben minimaal twee jaar ervaring als gekwalificeerd pedagogisch medewerker en hebben bij voorkeur de basistraining begeleidt gevolgd bij het SBB. De taken van een BPV-begeleidster zien er als volgt uit:

- Zij begeleidt de BBL-leerlingen
- Zij onderhoudt de contacten met de begeleiders van de onderwijsinstelling
- Een keer in de vier weken voert zij een begeleidingsgesprek met de leerling
- Zij beoordeelt de praktijk en de opdrachten
- Zij bewaakt het leerproces
- Zij zorgt voor een optimaal leerklimaat
- Zij houdt nieuwe ontwikkelingen van de opleidingen bij.
- Zij onderhoudt contact met de leidinggevende betreffende de voor
- Dient minimaal 50% met de leerling samenwerken
- Zij is bij de beoordelingsgesprekken met school aanwezig

Taken en verantwoordelijkheden stagiaire BBL-stagiaire niveau 3 en 4

Als BBL-medewerker houd je je bezig met de begeleiding, verzorging en ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 0 - 12 jaar, zowel individueel als in groepsverband. Zelfstandig voor de groep staan, (Gedurende het eerste jaar van de opleiding zijn zij van 0% tot 50% inzetbaar; het tweede jaar is de BBL-er in principe 60 tot 70% inzetbaar; het derde jaar 70 tot 100% inzetbaar) ondersteund door andere pedagogisch medewerkers en/of stagiaires.

- Het creëren van een warme en veilige omgeving en verantwoordelijkheid dragen voor de veiligheid van de omgeving.
- Kinderen stimuleren positief bij te dragen aan de groepssfeer
- Ingrijpen en bemiddelen bij conflicten
- Kunnen improviseren bij onverwachte situaties en aanpak bedenken
- Actief inspelen op wat het kind aangeeft en daarbij rekening houden met zijn behoeften en mogelijkheden
- Spelactiviteiten in verschillende situaties toepassen

- Meerdere activiteiten tegelijk verrichten en overzicht houden
- Plannen en organiseert de voorbereiding van speciale gelegenheden. (verjaardagen, Sinterklaas, Moederdag, Sint Maarten, Kerstmis, Vaderdag).
- Observeren van individuele kinderen, gebruik maken van een observatielijst
- Aandacht verdelen over kinderen individueel en groepjes kinderen
- Ontwikkeling volgen en eventuele afwijkingen signaleren
- Signaleren van taal- en ontwikkelingsachterstand en dit aankaarten denken en handelen reflecteren
- Spelenderwijs stimuleren van de cognitieve, sociaal-emotionele, motorische ontwikkeling
- Hygiëne in acht nemen, ondersteunen bij zindelijkheid (wanneer dit nog niet het geval is)
- Literatuur lezen, informatie en ideeën van collega's gebruiken
- Bereid zijn zich te blijven ontwikkelen door middel van het volgen van cursussen
- Informatie uitwisselen tussen de pedagogisch medewerkers
- Contact onderhouden met ouders en een vertrouwensband met hen opbouwen
- Gesprekken voeren met ouders
- Bijhouden van persoonlijke schriftjes van kinderen
- Overdracht geven aan de ouders en/of verzorgers
- Huishoudelijke activiteiten verrichten en materialen beheren
- Schoonhouden van de groep

Verantwoordelijkheden BBL stagiaire

- Verantwoordelijk voor professionele instelling en aanpak op werkplek
- Verantwoordelijk om te werken volgens de opgestelde protocollen, werkinstructies en inventarisatielijsten veiligheid en gezondheid
- Verantwoordelijk voor een nette groep en omgeving van de kinderen
- Verantwoorden aan de aangewezen BBL-begeleidster en vestigingsmanager
- Volgen van alle lessen op de onderwijsinstelling
- Het tijdig maken van de door de onderwijsinstelling opgegeven opdrachten en deze bespreken met de BBL-begeleidster
- Een keer in de twee weken aanwezig zijn bij een begeleidingsgesprek met de BBL-begeleidster;
- ontwikkelpunten noteren en eraan werken; na twee weken evalueren
- Aanwezig zijn bij de beoordelingsgesprekken met school

Taken en verantwoordelijkheden stagiaire BOL-opleiding niveau 3 en 4

Stagiaires van een BOL-opleiding zijn boventallig en worden niet als pedagogisch medewerker ingezet. Uitzondering hierop is het incidenteel vervangen van de vaste groepsleiding in geval van ziekte van de vaste groepsleiding of vakantie van de student of tijden het afleggen van de proeve van bekwaamheid als onderdeel van de opleiding; dit is alleen mogelijk vanaf het tweede leerjaar en alleen voor studenten niveau 3 en 4 .

De stagebegeleiding op de groep stelt de mate waarin iemand zelfstandig ondersteunende taken mag uitvoeren op basis van haar eigen bevindingen, de bevindingen van de praktijkbegeleider vanuit Zowiezo en informatie van de begeleider vanuit de opleiding. De stagiaire kan bijvoorbeeld worden ingezet voor het begeleiden van knutsel- of spelactiviteiten; in eerste instantie onder begeleiding van een vaste pedagogisch medewerker en later, als zij voldoende ervaring heeft opgedaan, zelfstandig. Ook kan zij worden ingezet om toezicht te houden op het buitenspelen. In eerste instantie samen met een vaste pedagogisch, in tweede instantie, als de begeleider en de school dit verantwoord achten, ook alleen met een kleine groep kinderen (onder toezicht van een pedagogisch medewerker die binnen aan het werk is).

Inzet bij verzorgende taken, zoals het voorbereiden van voeding (flesvoeding, opwarmen borstvoeding en het maken van fruithapjes) en de begeleiding tijdens de eet/tafelmomenten. Dit gebeurt in eerste instantie onder toezicht van een vaste pedagogisch medewerker. Op het moment dat de begeleidende pedagogisch medewerker, de stagebegeleiding vanuit Zowiezo als de opleiding ervan overtuigd zijn dat de vaardigheden die hierbij noodzakelijk zijn voldoende beheerst worden, mag een stagiaire (niveau 3 of 4) deze taken zelfstandig uitvoeren. Uiteraard blijft er altijd een pedagogisch medewerker in de buurt.

Specifiek voor de BSO: Stagiaires worden alleen zelfstandig ingezet om kinderen uit school te halen in het 3e jaar van de opleiding en als de stagebegeleider beoordeelt dat de stagiaire deze vaardigheid goed beheerst.

Taken

- Als stagiaire houd je je bezig met het ondersteunen van de begeleiding en verzorging van kinderen in de leeftijd van 0 - 12 jaar, zowel individueel als in groepsverband
- Ondersteunen met het creëren van een warme en veilige omgeving en voor de veiligheid van de omgeving
- Ondersteunen om kinderen positief bij te laten dragen aan de groepssfeer
- Ondersteunen met spelactiviteit
- Ondersteunen met organisatie en voorbereiding van speciale gelegenheden. (verjaardagen, sinterklaas, Moederdag, sint maarten, kerstmis, Vaderdag).
- Aandacht verdelen over kinderen individueel en groepjes kinderen
- Hygiëne in acht nemen, ondersteunen met verschonen, ondersteunen bij zindelijkheid
- Bereid zijn zich te blijven ontwikkelen door functioneringsgesprekken en evaluatiegesprekken
- Huishoudelijke activiteiten verrichten en materialen beheren
- Schoonhouden van de groep

Verantwoordelijkheden

- Verantwoordelijk voor professionele instelling en aanpak op werkplek
- Maximaal 24 uur in een stageperiode missen, inclusief de ziekte dagen
- Verantwoordelijk om te werken volgens de opgesteld beleid, protocollen, werkinstructies en formulieren met betrekking tot veiligheid, hygiëne en pedagogische kwaliteit
- Verantwoordelijk voor een nette groep en omgeving van de kinderen
- Volgen van alle lessen op de onderwijsinstelling
- Het tijdig maken van de door de onderwijsinstelling opgegeven opdrachten en deze af laten tekenen bij de begeleidster
- Een keer in de maand aanwezig zijn bij een begeleidingsgesprek met de stagebegeleidster; ontwikkelpunten noteren en eraan werken; na een maand evalueren
- Aanwezig zijn bij de beoordelingsgesprekken met school

6. Aanmeldingsprocedure stagiaires voor de BOL stage.

Alle stageaanvragen van de onderwijsinstellingen en kandidaten komen binnen bij de leidinggevende. Zij kijkt of de aanvragen passen binnen de organisatie. De stagiaires worden uitgenodigd voor een intakegesprek, tijdens dit gesprek wordt gevraagd naar de motivatie en de ervaringen van de stagiaire. Wanneer het intake gesprek positief verloopt volgt er een rondleiding en wordt zij voorgesteld op de groepen. Zijn er twijfels dan zal de stagiaire een dagje meedraaien en n.a.v. deze dag zal er een beslissing worden genomen.

6.1 Aantal stageplaatsen

Wij stellen per jaar 4 tot 10 stageplaatsen binnen de hele organisatie beschikbaar. In overleg met de praktijkbegeleiders en de leidinggevende wordt er gekeken op welke groepen welke stagiaires geplaatst worden.

6.2 Afspraken over plaatsing stagiaires

- De stage vindt plaats op grond van het leerplan van de onderwijsinstelling, met als doelstelling de beroepskennis en beroepsvaardigheid te vergroten. Ook laten wij ze kennis maken met de actuele en toekomstige ontwikkelingen in de kinderopvang.
- Steeds dient te worden vastgesteld of de leerdoelen/competenties van de onderwijsinstellingen die een stageplaats vragen bij Zowiezo kinderopvang passen binnen onze doelstellingen. Belangrijk hierin is dat ze haalbaar zijn en blijven.
- Zowiezo kinderopvang staat open voor elke vorm van stage. Bij PW4 stagiaires moet er goed gekeken worden op welke groep hij/zij geplaatst wordt, dit i.v.m. de begeleiding.
- Voordat een stagiaire daadwerkelijk geplaatst wordt, is er een oriënterend gesprek met de leidinggevende. (Zie ook Aanmeldingsprocedures stagiaires)
- De onderwijsinstelling heeft de eindverantwoordelijkheid en de supervisie over de stages. Zowiezo kinderopvang werkt samen met de onderwijsinstelling tot een zo goed mogelijk resultaat te komen.
- Stages zijn bedoeld om iets te leren. De leerdoelen/competenties zijn echter niet voor alle stagiaires gelijk. Voor Zowiezo is het belangrijk om te weten waar de stage toe moet leiden. Dit om teleurstelling te voorkomen bij zowel de stagiaire als bij Zowiezo kinderopvang.

7. Praktijkovereenkomst

Een praktijkovereenkomst (POK) wordt gesloten tussen de onderwijsinstelling, Zowiezo kinderopvang en de stagiaire. Doordat er een praktijkovereenkomst is getekend zijn de stagiaires gedurende hun stage verzekerd. In de praktijkovereenkomst worden alle voorwaarden aangegeven waar een stagiaire aan moet voldoen.

- Privacy van de kinderen, ouders en personeel
- Respect
- De stageplaats
- De start en einddatum van de stage
- Wie de praktijkbegeleider is.
- Verantwoordelijkheden

Zowiezo kinderopvang gebruikt hiervoor de praktijkovereenkomst van de onderwijsinstelling. De onderwijsinstelling geeft de POK's mee aan de stagiaire. Deze wordt gegeven aan de leidinggevende, deze ondertekent en geeft hem mee terug aan de stagiaire. De kopie van de POK gaat tezamen met een kopie van de ID en de VOG en registratie in het personenregister in een stagedossier. De stagiaires staan ook allemaal in ons personeelssysteem.

8. Communicatie met de onderwijsinstellingen.

Zowiezo kinderopvang onderhoud contacten met de onderwijsinstellingen door middel van het bijwonen van bijeenkomsten die de scholen organiseren. Ook onderhouden wij contact door de voortgangsgesprekken die gehouden worden met de stagiaire, praktijkbegeleider en leidinggevende. De praktijkbegeleider heeft rechtstreeks contact met de stagedocent. De voortgang van het leerproces en de beoordeling ervan verloopt onder verantwoording van de onderwijsinstelling. Problemen rond de stage worden in eerste instantie intern besproken. Hierna wordt de stagedocent op de hoogte gebracht en eventueel betrokken bij diverse gesprekken. Is het probleem dan niet opgelost dan zal er gekeken worden naar een andere oplossing.

9. Beëindiging stage.

De stage eindigt na de periode zoals is overeengekomen in de stageovereenkomst. Soms kan er een stage verlengd worden als de leerdoelen niet bereikt zijn. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarbij de stage door Zowiezo kinderopvang of door de stagiaire met onmiddellijke ingang wordt beëindigd. Mocht deze situatie zich voordoen is dat in overleg met de leidinggevende. Er zal altijd een gesprek plaatsvinden waarin de oorzaak van de beëindiging van de stage zal worden besproken. De stagedocent, praktijkbegeleider en leidinggevende zal hierbij aanwezig zijn.

10. Beoordeling.

Tijdens de stage heeft de stagiaire één maal in de twee weken een gesprek met de praktijkbegeleider, één keer in de maand probeert de leidinggevende hierbij aanwezig te zijn. Tijdens deze gesprekken worden de leerdoelen, opdrachten en competenties besproken. Elke stage wordt afgesloten met een eindgesprek, hierbij zijn de stagiaire, stage docent en praktijkbegeleider aanwezig. De stagedocent moet hierbij aanwezig zijn aangezien de onderwijsinstelling eindverantwoordelijk is voor de stagiaire.

11. Verwachtingen en voorwaarden ten aanzien van de stagiaire.

- Een juiste houding naar kinderen, ouders en collega's.
- De stagiaire dient de afspraken en regels binnen Zowiezo kinderopvang te respecteren en in acht nemen. Dit betekent dat zij handelt volgens de door Zowiezo kinderopvang gestelde visie.
- Het vormen van de gewenste beroepshouding door eigenschappen te bezitten zoals, betrokkenheid, inzet, enthousiasme, behulpzaamheid, loyaliteit, collegialiteit, eerlijkheid, doorzettingsvermogen, initiatief, overleggen en een positief kritische instelling.
- De stagiaire heeft verantwoordelijkheidsgevoel en is bereid dit in de praktijk verder te ontwikkelen.
- Tijdens de stage verricht de stagiaire activiteiten die functioneel zijn om de competenties te halen.
- Er wordt van de stagiaire verwacht dat zij haar eigen leerproces bewaakt en dat zij bij problemen tijdig haar praktijkbegeleider inschakelt.
- De stagiaire doet mee aan alle taken binnen het kinderdagverblijf en BSO, zowel de verzorgende taken als huishoudelijke taken.
- De stagiaire heeft een geheimhouding betreffende vertrouwelijke gegevens (ook als de stageperiode geëindigd is). Bij Zowiezo werken wij conform de wet AVG, wil je hier meer over weten vraag dan ons beleid aan bij P&O.
- De verslagen die de stagiaire maakt zijn voor het betreft personeel, kinderen en ouders van Zowiezo kinderopvang anoniem. Er moet altijd eerst toestemming gevraagd worden aan de praktijkbegeleider.
- De stagiaire is op de hoogte welke positie ze binnen Zowiezo inneemt.
- Praktische problemen bijvoorbeeld vervoer dienen voor aanvang van de stageperiode opgelost te zijn.

- De stagiaire meldt zich ziek bij haar praktijkbegeleider of diens vaste collega.
- Afspraken nakomen m.b.t. opdrachten, gesprekken op tijd zijn enz.
- Geen gebruik van de mobiele telefoon.
- De stagiaire moet zich ervan bewust zijn dat hij/zij een voorbeeldfunctie heeft.
- De stagiaire komt netjes gekleed, dit houdt in geen korte rokjes, geen korte shirtjes, geen laag decolleté, geen ondergoed wat boven de broek uitkomt, enz.
- Piercings in het gezicht kunnen wij om veiligheidsredenen niet toegestaan. Deze dienen te worden verwijderd of afgeplakt te worden.
- Lange haren vast in een staart of opgestoken.

12. Waar moet Zowiezo kinderopvang aan voldoen.

- Zowiezo kinderopvang is een door SBB erkend leerbedrijf
- Zowiezo kinderopvang zorgt er in overleg met de onderwijsinstelling voor de coördinatie en begeleiding van de betreffende stage, zodanig dat de leerdoelen bereikt kunnen worden.
- Alle activiteiten die de stagiaire binnen het kader van het leerplan onderneemt, vinden onder begeleiding plaats. De stagiaire moet kunnen deelnemen aan het werk dat voorhanden is en dat kenmerkend is voor het beroep waarop de stagiaire zich oriënteert of waarvoor zij wordt opgeleid. De verantwoording voor de zorg en de werkzaamheden blijft bij Zowiezo kinderopvang. De stagiaire is wel verantwoordelijk voor eigen handelen.
- Elke stagiaire wordt aan een vaste praktijkbegeleider gekoppeld. Zij houdt de voortgangsgesprekken en bespreekt de opdrachten.
- Met elke stagiaire wordt een intakegesprek gevoerd. Hierin worden de wederzijdse verwachtingen op elkaar afgestemd. Daarnaast wordt er een indruk van Zowiezo kinderopvang gegeven.
- In de eerste stageweek wordt veel aandacht besteed aan goede bejegening en beroepsgeheim.
- In de eerste twee weken wordt er een tijdsindeling gemaakt voor de opdrachten die gemaakt moeten worden.
- De stagiaire is tijdens de stage WA verzekerd.

13. Verklaring omtrent gedrag en koppeling in personenregister.

Bij stages die langer duren dan drie maanden is een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verplicht. De stagiaire is verplicht in het bezit te zijn van VOG voordat hij/zij aan de stage begint. Een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) is een verklaring waaruit blijkt dat jou gedrag geen bezwaar oplevert voor de stage die je gaat lopen binnen Zowiezo kinderopvang. Is de VOG niet positief dan zal de stage beëindigd worden. De VOG dient aangevraagd te worden door de stagiaire bij de gemeente. De formulieren voor de aanvraag kun je op school aanvragen, de VOG komt namelijk op de naam van de onderwijsinstelling te staan. Zo kun je de VOG op meerdere stages gebruiken. Werkt jouw onderwijsinstelling hier niet mee, dan vergoed Zowiezo kinderopvang je VOG. Na het ontvangen van je VOG dien je je te registreren in het personenregister (duo.nl). Dan kunnen wij de organisatie de koppeling met jou maken en is het inzichtelijk voor de overheid dat je bij ons stage loopt. Op het moment dat je VOG binnen is ontvangen wij hem graag voor aanvang van de stage tezamen met een kopie van het paspoort/identiteitskaart.

14. Werktijden.

Stagiaires werken 7 of 8 uur per dag en hebben een half uur pauze, de pauze moet ook genomen worden. De werktijden gaan in overleg met de praktijkbegeleider en variëren tussen 07.00 uur en 18.30 uur. De stagiaires van de beroepsoriënterende stages lopen tussen 08.30 uur en 17.00 uur stage.

De stagetijden voor PW3 en PW4 variëren tussen 07.00 en 19.00 uur, deze tijden worden in overleg met de stagebegeleidster afgesproken. Eventuele werkverplichtingen kunnen worden meegenomen voor de stagetijden. De stagiaires lopen bij Zowiezo 9 uur per dag stage, inclusief pauze zijn de stagiaires 10 uur aanwezig. De pauzetijd is eigen tijd, de stagiaire is vrij te doen wat zij wil in haar eigen tijd. Roken is niet toegestaan in de gebouwen van het kinderdagverblijf of de BSO. Tevens is het niet toegestaan om in de tuinen of binnen een straal van 100 meter van het kinderdagverblijf of de BSO te roken.

15. Ziek- en herstelmelding.

Stagiaires moeten zich ziek melden bij de praktijkbegeleider of diens vaste collega. Dit geldt ook voor de herstelmelding. Bij ziekte voor langere tijd stelt de praktijkbegeleider de leidinggevende op de hoogte. Het is prettig als de stagiaire de praktijkbegeleider op de hoogte houdt van het ziekteproces. Bij een ziekte/afwezigheid langer dan twee weken volgt er een gesprek met de stagebegeleidster en de leidinggevende over de mogelijkheden tot herstel.

16. Verlof.

De onderwijsinstelling bepaald de vakanties van de stagiaires, Zowiezo kinderopvang hanteert en volgt de vakanties van de onderwijsinstelling op. Het opnemen van speciaal verlof gebeurt in overleg met de praktijkbegeleider en de leidinggevende (denk hierbij aan bruiloften of bij een begrafenis). Verlof dient wanneer mogelijk altijd tijdig te worden aangevraagd. Zowiezo geeft geen vrij voor het afrijden, plan dit buiten de stagetijden/stagedagen om. De dagen die stage worden gelopen dienen niet te worden omgeruild.

17. Beroepsgeheim en privacy statement.

Met beroepsgeheim bedoelen wij dat de stagiaires vertrouwelijk moeten omgaan met de informatie die ze op de werkvloer meekrijgen en waarvan ze kunnen verwachten dat deze gegevens persoonlijk zijn. De stagiaire heeft een geheimhouding van vertrouwelijke gegevens ook als de stageperiode geëindigd is.

Wij hechten groot belang aan de privacy van onze klanten en betrachten daarom de grootst mogelijke zorgvuldigheid in het behandelen en beschermen van persoonsgegevens. Wij verwerken data overeenkomstig de voorwaarden die daaraan worden gesteld in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Zowiezo is de verantwoordelijke in de zin van de AVG ten aanzien van de verwerking van de persoonsgegevens. Dit houdt in dat wij:

- Persoonsgegevens verwerken in overeenstemming met het doel waarvoor deze zijn verstrekt, deze doelen en type persoonsgegevens zijn beschreven in dit Privacy Statement;
- Verwerking van persoonsgegevens beperken tot enkel de gegevens die minimaal nodig zijn voor de doeleinden waarvoor ze worden gebruikt;
- Vragen om uitdrukkelijke toestemming als wij deze nodig hebben voor de verwerking van de persoonsgegevens;
- Passende technische en organisatorische maatregelen hebben genomen zodat de beveiliging van de persoonsgegevens gewaarborgd is;
- Geen persoonsgegevens doorgeven aan andere partijen, tenzij dit nodig is voor uitvoering van de doeleinden waarvoor ze zijn verstrekt;
- Op de hoogte zijn van jouw rechten omtrent persoonsgegevens, je hierop wijzen en deze respecteren.

Als Zowiezo zijn wij verantwoordelijk voor de verwerking van persoonsgegevens. Als na het doornemen van ons Privacy statement, of in algemenere zin, vragen hierover of contact met ons wenst op te nemen kan dit door contact op te nemen met P&O. Zij zij te bereiken op telefoonnummer 0229-574885 of door een mail te sturen naar maikel.stam@zowiezo.nu o.v.v. Privacy statement.

Bijlage 2. Huisregels

- Kinderopvang ZoWieZo is geopend voor de babygroep en peutergroep I van maandag tot vrijdag van 7:00-18:00 uur. Peutergroep II is open van 8:30-13:30 uur van maandag tot vrijdag.
- Probeer uw kind voor 9 uur te brengen, dit i.v.m. het starten van de ochtend. Mocht u een keer later zijn, bel ons dan op zodat wij door kunnen gaan met het programma.
- Voorzie alles van naam. Denk aan jas, tas, beker enz.
- Trek uw kind altijd gemakkelijk kleding aan, zodat het lekker kan spelen.
- Haalt iemand anders dan de ouders uw kind op, meld dit van te voren. Zo kunnen wij het kind alvast voorbereiden en is het voor ons ook duidelijk. Mocht uw kind door iemand anders gebracht worden, zorg dan voor een duidelijke overdracht naar de pedagogisch medewerkers. Dit kan telefonisch, maar ook per mail of op de betreffende locatie.
- Bij ziekte van uw kind, stelt u de pedagogisch medewerkers z.s.m. op de hoogte en vindt er overleg plaats over de mogelijkheid van de opvang.
- Kinderen met een besmettelijke aandoening (zoals bijv. een koortslip, krentenbaard, ontstoken oogjes of kinderzeer) mogen onder bepaalde voorwaarden komen. Als het niet direct in contact kan komen met de buitenwereld en altijd in goed overleg met de pedagogisch medewerkers op de locatie.
- Kinderen met waterpokken mogen komen, als het kind geen hinder ondervindt van de ziekte.
- Bij koorts (temperatuur van 38°C) wordt u gebeld. Indien uw kind meer zorg en aandacht nodig heeft dan wij kunnen bieden, verzoeken wij u om uw kind zo spoedig mogelijk op te halen. In sommige omstandigheden zijn kinderen met koorts nog prima in staat om te functioneren en zullen wij in overleg met u bepalen wat te doen.
- Mocht uw kind medicijnen nodig hebben, dient een medicatieformulier in te vullen en deze te voorzien van een handtekening. Daarnaast wordt de medicatie uitsluitend toegediend, wanneer deze wordt overhandigd in de originele verpakking.
- Als uw kind jarig is, vieren we dit natuurlijk. Samen overleggen we wanneer het gevierd kan worden. Indien u hier echter geen prijs op stelt, kunt u dit van te voren doorgeven aan de pedagogisch medewerkers. U mag een fotocamera meegeven; wij verzoeken u wel vriendelijk de privacy van de andere kinderen te waarborgen.
- Tijdens leuke gelegenheden of uitjes zullen wij van de kinderen foto's maken, als u als ouders interesse heeft in deze foto's, dan appen wij die graag door via de telefoon. Mocht u bezwaar hebben tegen het vrijgeven van de groepsfoto's waar uw kind op staat, dan kunt u dit kenbaar maken op de toestemmingsformulieren die bij aanvang door u worden ingevuld.
- Als er persoonlijke gegevens veranderen (bijvoorbeeld een adres of telefoonnummer), wilt u dit dan zo spoedig mogelijk aan ons doorgeven aan de coördinator planning of via uw eigen persoonlijke pagina via Konnect.

Bijlage 3. Dagprogramma babygroep, peutergroep en peuterspeelgroep

Bij Kinderdagverblijf Zowiezo hebben we een vast ritme voor de activiteiten van de dag. Dat geeft uw kind een bekend en vertrouwd gevoel. De jonge baby's volgen zoveel mogelijk het ritme (voeding, slapen, spelen) dat zij thuis gewend zijn. Als uw baby wat ouder is, zal hij het ritme van zijn leeftijdsgenootjes overnemen.

Dagelijks organiseren wij activiteiten waarbij kinderen samen iets doen of juist individueel kunnen spelen. Elk moment dat we individueel of groepsgewijs met de kinderen bezig zijn, zorgen we voor een gezellig en waardevol samenzijn. Bij mooi weer gaan we naar buiten met de peuters en de oudste baby's.

Het dagritme van de peuterspeelgroep is anders dan het dagritme van de babygroep en de peutergroep, dit komt doordat de peuterspeelgroep een dagdeel open is van 8.30 uur tot 13.30 uur. De andere groepen zijn de gehele dag geopend.

Globale dagindeling babygroep en peutergroep

Om u een indruk te geven, ziet onze globale dagindeling voor de babygroep en peutergroep voor de dagopvang er als volgt uit:

7.00 – 9.00 uur

De kinderen worden gebracht en er vindt een overdracht plaats van de ouders naar de pedagogisch medewerker. Kinderen gaan vrijspelen. We leggen uitnodigend materiaal klaar in de verschillende hoekjes of in de box.

9.00 uur

De kinderen gaan gezamenlijk aan tafel voor een fruithapje en iets te drinken (water, lauwe thee). We lezen we een boekje voor of zingen we liedjes.

9:30 uur

Vast verschoonmoment. Sommige kinderen gaan slapen en de andere kinderen gaan vrij spelen.

10.00- 11:00 uur

Sommige baby's krijgen een flesvoeding, afhankelijk van hun eigen ritme. Andere kinderen doen een activiteit, gaan naar buiten of doen een gestructureerde VVE- activiteit met begeleiding van de pedagogisch medewerker. Er is ruimte voor kwalitatieve tijd met de individuele kinderen.

11.30 uur

De kinderen lunchen gezamenlijk aan tafel. We zingen het liedje 'Smakelijk eten'. We genieten van een gezonde en gevarieerde broodlunch. De kinderen drinken thee, water of melk. Als de jongere baby's wakker zijn dan mogen ze er natuurlijk bij zijn.

12.15 – 12.30 uur

Vast verschoonmoment

12.30 – 14.30 uur

De kinderen die gaan slapen, brengen we naar bed. De andere kinderen gaan begeleid spelen (herhaling van de VVE-activiteit in de ochtend, boekje voorlezen, muziek luisteren, knutsel activiteit etc.). Vrijspelen kan ook: we leggen uitnodigend materiaal klaar in de verschillende hoekjes of in de box.

14.30 uur

Vast verschoonmoment

15.00 uur

De kinderen gaan gezamenlijk aan tafel en eten een rijstwafel of cracotte . Ze krijgen drinken (water of, lauwe thee). De jongere baby's krijgen – afhankelijk van hun ritme – de middagfles.

15.30 – 16.30 uur

Sommige baby's hebben nog een slaapje nodig. De andere kinderen gaan begeleid spelen (boekje voorlezen, muziek luisteren, knutselactiviteit etc.) of gaan vrij spelen. Dat kan binnen en buiten. Er is ruimte voor kwalitatieve tijd met de individuele kinderen.

17.00 uur

Eet- en drinkmoment (water en soepstengel). Vast verschoonmoment. Vanaf 16.30 uur kunnen de kinderen gehaald worden en vindt de overdracht aan de ouders plaats.

17.15 – 18.00uur

De kinderen gaan vrij spelen of begeleid spelen. Als de kinderen gehaald worden dan vindt er een overdracht aan de ouders plaats.

Dagprogramma peuterspeelgroep

8:30- 9:00 uur

De kinderen worden gebracht en er vindt een overdracht plaats van de ouders naar de pedagogisch medewerker. Kinderen gaan vrijspelen. We leggen uitnodigend materiaal klaar in de verschillende hoekjes.

09:15- 10:00 uur

De kinderen gaan een gestructureerde VVE- activiteit doen met begeleiding van de pedagogisch medewerker dit kan in kleine of grote groepen en soms individueel ondernomen worden. De andere kinderen kunnen vrij spelen in de verschillende hoeken.

10:00- 10:15 uur

De pedagogisch medewerkers en de kinderen ruimen gezamenlijk de spullen op van de activiteit en/of de speelhoeken. Dit is een groepsactiviteit waarbij alle kinderen aan mee doen.

10:15- 10:45 uur

Er wordt een kring gemaakt waarbij alle kinderen hun meegebrachte drinken kunnen opdrinken. Ook krijgen de kinderen een koekje die zij opeten. Tijdens dit moment wordt er gezongen, gelezen uit een themaboek en/of een kringgesprek gehouden.

10:45- 11:00 uur

Vast verschoonmoment en toiletbezoek van kinderen die zindelijk zijn. Alle kinderen gaan hun jas aantrekken en ruimen hun bekertjes op.

11:00- 11:30 uur

Indien het goed weer is, wordt er buiten gespeeld met het daarvoor bestemde buitenmateriaal. Wanneer het weer het niet toelaat om buiten te spelen, wordt de kinderen binnen een activiteit aangeboden.

11:30 uur

Vanaf 11.30 uur kunnen de kinderen gehaald worden en vindt de overdracht aan de ouders plaats.
Voor de kinderen die gebruik maken van verlengde opvang hebben 's middags het volgende dagritme

11:45- 12:15 uur

De kinderen lunchen gezamenlijk aan tafel. We zingen het liedje 'Smakelijk eten'.
We genieten van een gezonde en gevarieerde broodlunch. De kinderen drinken thee, water of melk.

12:15- 13:00 uur

Er wordt een VVE-activiteit met de kinderen gedaan, in kleine of grote groepen.

13:00- 13:30 uur

Kinderen gaan vrij spelen of begeleid spelen.

13:30 uur

Vanaf 13.30 uur kunnen de kinderen gehaald worden en vindt de overdracht aan de ouders plaats.